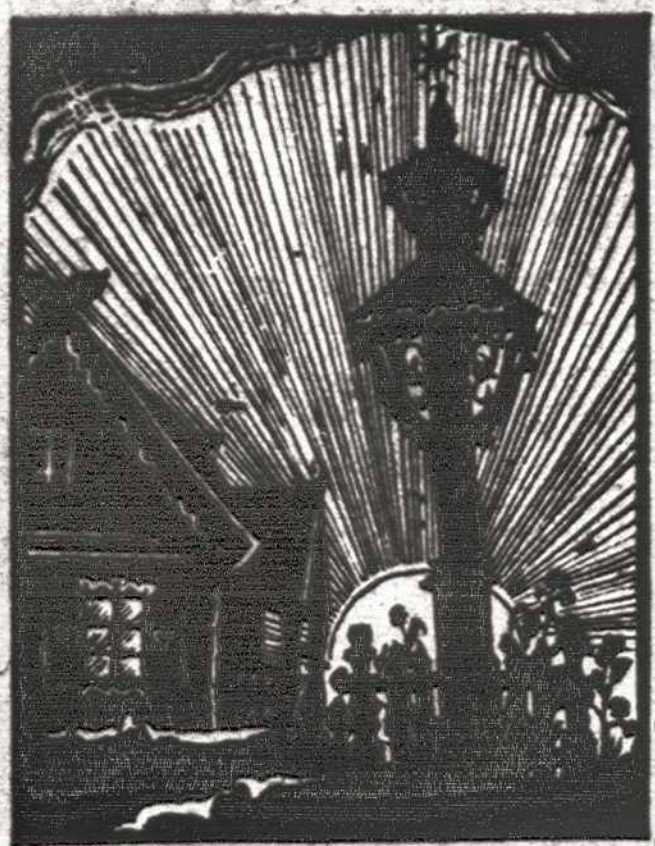

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 19 (279)

TORONTO, Ontario, 1955 m. gegužės (May) mėn. 12 d.

Kaina 10¢

000885

**The Lights of
Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa
*
SAVAITRASTIS
Laidžio
Kanaados Lietuvių Katolikių
Kultūros Draugija
941 Dundas-St. W., Toronto

TAUTOS VALIOS VYKDYTOJAS

(STEIGIAMOJO SEIMO 35 METŲ SUKAKČIAI)

Lietuvių tautos troškimą pačiai pasidaryti savo likimo lėmėja ir savo gyvenimo tvarkytoja išreiškė Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 d. deklaruojuodama atstatanti nepriklausomą valstybę, atpalaiduotą nuo betkokių ryšių su kaimynais. Lietuvos Taryba išreiškė tikrąją tautos valią, tačiau dar nepatvirtintą. Nors ją savo krauju netrukus patvirtino daugybė taurių tautos sūnų, tačiau kai kas ją dar galėjo ir ginčyti. Šita tautos valia pačiai būti savojo likimo sprendėja ir savojo gyvenimo tvarkytoja buvo galutinai užtvirtinta pirmajam Steigiamajam Seimui posėdy pirmuoju jo nutarimu. 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamasis Seimas — lietuvių tautos atstovybė, išrinkta visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu — patvirtino formaliai tai, ką buvo deklaravusi Lietuvos Taryba. Jo valios sutapimo su tautos valia jau niekas negalėjo ginčyti, nes jis buvo tas šeiminingas, kurį tauta išskyrė iš savo tarpo vykdyti jos valią. Steigiamasis Seimas šitą valią ir vykdė.

Pirmasis ir pagrindinis Steigiamojo Seimo uždavinys buvo nustatyti atkurtosios valstybės gyvenimo pagrindus — paskelbti valstybės konstituciją. Ji buvo paruošta bendradarbiaujant visoms pagrindinėms St. Seimo partijoms ir radikalai demokratiškai. Tiesa, kai reikėjo ją priimti, valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai (pirmieji turėjo 28 atstovus, antrieji — 13) už ją nebalsojo. Jie nenorėjo savo balsais patvirtinti kaikiurių pasaulėžiūrinių dalykų (ypač religijos ir mokyklų klausimų), nuo kurių nesutiko atsikasyti krikščionių demokratų blokas, turėjęs absoliučią daugumą atstovų — 59 iš 112. Tačiau nei valstiečiai liaudininkai, nei socialdemokratai nebalsojo prieš konstituciją ir niekad nėra ginčiję jos teisėtumo. Pirmą 59 balsais iš 94 dalyvavusių tame posėdy, konstitucija buvo tikroji tautos valios išraiška ir ištikrųjų ji niekad teisėtai dar nebuvo pakeista — buvo tik sulaužyta.

Vienas aktualiausių ir opiausių atsikūrusios Lietuvos klausimų buvo žemės ir su juo susijęs socialinis klausimas. Lietuvių tauta nuo amžių juto didelę neteisybę, kad arti 40% Lietuvos žemės priklausė saulelei dvarininkui. Steigiamasis Seimas, pripažindamas nuosavybės principą, kurį brangino kiekvienas lietuvis, vis dėlto įvykdė kitą lietuvių tautos troškimą — panaikino dvarus priimdamas žemės reformos įstatymą (Prieš jį balsavo 6 socialdemokratai ir 1 nepartinis, o susilaikė valstiečiai liaudininkai ir žydai). Žemės reforma praversti buvo ir tautos valia, jos troškimai, ir politinė išmintis, nes išlyginti socialiniai santykiai laidojo visuomenės darnų sugyvenimą, o be to, tai buvo priemonė apsisaugoti nuo įsivyravimo tautiškai svetimam elementui. Ūkiškai tai nerėškė jokio sutrėkimo, nes dvarų ūkis buvo jau sugriautas ir jo daugumą buvo stoti jo atkurti smulkii ūkelių forma lietuviškose rankose, negu remti atskirkimų nutautusių ir Lietuvos valstybei neišvengiamai dvarininkų rankose.

Jaunute Lietuvos valstybė vienintelė išdriso tada šitokią reformą praversti, nustebindama visą pasaulį. Steigiamasis Seimas išdriso, nes tokia buvo tautos valia.

Ir kiti Steigiamojo Seimo darbai rodo tą patį tautos valios vykdymą. Tai tikrasis demokratijos kelias, kuris turėjo išugdyti didelę valstybingumo idėją plačiose masėse. Tauta pradėjo just, kad ji pati veikia per savo atstovus, turėjo pajusti, kad valstybė yra jos pačios valstybė, jos įrankis gyvenimui tvarkyti.

KANADOS ATEIVIAI I JAV-bes

Konservatorių partijos atstovas J. Diefenbaker, kalbėdamas apie ateivius parlamente svarstant imigracijos ministerijos biudžetą, pareiškė, esą Kanada taraujanti ateiviams tikrai kaip sustojimo vieta, iš kurios jie keliauja į JAV. Nuo karo pabaigos į Kanadą atvykę virš milijono ateivių; 515.000 kanadiečių bei ateivių persikėlė į JAV. Imigracijos ministeris Pickersgill šitvartinimą paneigė, nors konservatorių atstovas sakėsi remiantis Kanados ir JAV duomenimis. Kanados imigracijos ministerijos duomenimis, persikėlusiu iš Kanados į JAV kanadiečių, t.y. piliečių ateivių ir čia gimusių, skaičius nuo 1945 m. siekia 256.000. Esą jų tarpe gali būti kanadiečių, kurie išvyko į JAV kaip lankytojai, o ne imigrantai. Skaičius 240.000 galys būti tiespanus, nors ir tai atrodo perdidelis lyginant su Kanados gyv. padauėjimu. Tikri duomenys bus iš žinomi tikiai po 1956 m. gyven-tojų surašymo.

I klausimą kodėl Kanada neturinti imigracijos pareigūnų Izraelio valstybėje, ministeris atsakė, kad Izraelis pats yra ateivių kraštas ir nenorės siųsti savo žmonių kitur. Tas pats esą su Australija, N. Zelandija ir kairkionomis P. Amerikos valstybėmis.

MAŽEJA NEDARBAS KANADOJE

Siemet kovo mėn. bedarbių skaičius Kanadoj buvo didžiausias nuo karo pabaigos. Darbo Dept. žinomis, jis siekė 633.000. Pernai tuo pačiu metu buvo 57.000 bedarbių. Su pavasariu emė didėti ir darbo jėgos paklausa. Siemet bedarbių skaičius mažėjas sparčiau nei pernai pavasari, nors bedarbių skaičius tebesą didėnis.

Sparčiausiai mažėja nedarbas Br. Kolumbijoj, kur ima gyvėti miškų darbai, kaikiuros imonės ir statyba. Ontarijo prov. pagyvėjo plieno ir automobilių gamyba.

Nauji ateiviai į Kanadą

Sveicarijos Zenevoj posėdžiaujas tarpvyriausybiniis emigracijos komitetas, kurin įeina 26 valstybės, nutarė šiais metais perkelti į užjūrius virš 142.000 europiečių: 50.000 italų, 37.000 vokiečių ir įvairių tautybių pabėgėlių, gvv. Vokietijoj, 18.000 austrų, 12.000 graikų, 11.000 olandų ir 13.000 iš kitų kraštų. 16.000 italų nori vykti Argentinon, 9.650 — Australijon, 8.000 Brazilijon ir Venezuelon, 3.520 — Uruevajun, 1.600 — JAV, 1.350 — Kanadon ir mažesnės grupės į kitus kraštus. Vokiečiai nori vykti daugiausia į JAV — 21.920; į Australiją — 7.000 ir į Kanadą — 6.000. Olandai beveik visi numatyti perkelti Australijon. Kanadai pagal tą planą š. m. teks 11.000 ateivių.

Tarpvyriausybiniio emigracijos komiteto 1955 m. programa yra gana plati. Jos biudžetas yra beveik lygus Jungtinių Tautų biudžetui.

— Buenos Aires. — Argentinėje iš oficialios priesaikos formulės išbraukta Dievo vardas.

Aleksandras Stulginskis
Steigiamojo Seimo pirmininkas, paskiau ant-rasis valstybės prezidentas.

Dr. Kazys Grinius
Steigiamojo Seimo meto pirmojo ministerių kabineto pirmininkas, vėliau trečiasis Lietuvos respublikos prezidentas.

Dešimt metų!...

Buvo pats gamtos žydejimas, kai 1945 m. baigė karas, neatnešdamas taikos ir ramybės lietuvių tautai. Šalies miškai įnirtę grynė save ir teise tautai laisvai gyvuoti didvyriaus partizanai, riedėjo ešelonais į Sibiro taigas, o laisvąjį pasaulį pasiekė nežinomoje savo rytujaus... (Julius Epstein, lenkų žurnalistas, praėjusią savaitę "NY Herald Tribune" paskelbė, jog Edward Steinius, buv. JAV užs. reik. ministeris Jaltoj, tikrai buvo pažadėjęs sovietams grąžinti visus jų "nationalus"). Nurimo partizanai Lietuvoje, laikinai aptilo tauta kartu su kitais pavergtaisiais, kai ir vėl priminė laisvę "NY Times" vengrų politikas Bela Fabian. Išlaukė dešimt metų: anapus grasinami išvežti Sibiriui, būti iškusti, sunaikinti, čia — patogiai įsitaisydami, tapdami garbingais garbingų kraštų pilieciais, dažnas net išsiginčijęs lietuvių kilmės! O Vakarai tenkinos "palaikydami pavergtuosiuose viltį": kaip ALT žmonės anuo kartu atvirai sakė Vašingtono patyre, jog negali būt ne kalbos apie Lietuvos išlaisvinimą iki... Vokietija nebus įjungta į S. Atlanto Sąjungą. (Kalbėdamas Amerikos redaktorių suvažiavime įtakingasis senatorius iš Georgijos Walter F. George, irgi užtikrino, kad Vokietijos apginklavimas reikšias tikriausią sovietų grąžinimą į senasias sienas(?)). Visi prašymai ir maldavimai padėti kenciančioms tautoms vis būdavo visų ir visur atstumiami: palaukit, Vokietiją apginkluosim! Ir laukėm, ir vylėmės, nes jei tikėtai Dr. Curtis Richter, psichobiologistui, žmonės net miršta patikėję savo nelaimėmis ir praradę viltį.

Apiginklavimas labai užsitęsė Daugumas mūsų tais pačiais

Niujorko bendradarbio ALMAUS

1945 m. tikėjome, kad Amerika, gerbdama savo pažadus Atlanto Chartoj, ir toje pačioje Jaltoj, pareikalavus rusus atitraukti iš pavergtųjų kraštų. Prezidentas Trumanas Potsdame ir vėliau istorniamie prieš 10 metų kabineto posėdyje apsisprendė už "taikingą egzistenciją". Pabaltijo reikalas vėliau buvo tiek nepopuliarus, kad net "Europos Laisvės Komitete" kabojuosiuose žymelapiuose (su Valst. Departamento pareigūnų žinia) jo vietoje buvo palikta tuščia dėmė. Jei prieš dešimt metų reikėjo tik tradicinio amerikoniškojo principingumo ir įsakymo Amerikos tankams testai laisvinimo žygi, šiandien Atlanto Deklaracija vargiai duosis įgyvendinamą be kraujo praliejimo, nežiūrint kaip meiliai tarpusavyje "Zuk su Ikiu" besiburkuoti. (Stebėtis reikia kiek Amerikos politikų nuosirdžia! tebetiki, kad prezidentas Eisenhoweris prikabinęs maršalą Zukovą... kapituluoti!). 10 metų — ilgas laikas — kūdikiai tapo vaikais, pusamžiai — seniais. Lietuviai ir kiti be skaičiaus krito Vorkutos ir Kolymos kasyklose!

Bolševikai provokavo karus Berlyne, vėliau Korejoje — bet amerikiečiai vis rūpinosi kuo kitu, iki ūmai atsibudę šoko ginkluotis ir draugu ieškoti. Tais pačiais Korėjos metais elegantiškasis Achesonas suplanavo Vokietijos apginklavimą ir S. Atlanto S. kariuomenę — tikruosius Pabaltijo išlaisvinimo veiksmus.

Pavyduoliai nenorėjo pripažinti vokiečiams energingai, ryžtingai ir turėjančiai tautai vietą Europos bendruomenėje. Šiomis dienomis ji ją gavo, beveik pati atsisėdo.

PRIPAŽINS UKRAINA

Iki šiol Kanados pilietybės įstatigos nepriimdavo ukrainiečių pareiškimų pilietybei gauti, jei pareiškimuose gimimo vieta būdavo pažymėta "Ukraina". Tokie pareiškimai būdavo grąžinami prašytojui su nurodymu įrašyti valstybės vardą, bet ne "provincijos ar srities". Kanados ukrainiečiai emėsi žygių šiai skriaudai pašalinti. Šie rūpesčiai nepasibaigė tuščiai. Laimėjimas buvo paskelbtas federaliniame parlamente. Kai parlamento atstovas J. Decore, kilimo ukrainietis, paklausė dėl pilietybės ministerį Pickersgill, tas atsakė, jog taibuvusi klaida ir nuo šiol bus galima gimimo vietą nurodyti ir Ukrainą.

Pilietybės ministerija, beabejo, tarėsi dėl to su užsienių rei-

Mes, mažieji, gi tikimės, kad Europos Vokietija bus kitokia — ne kryžiuočių "Drang Nach Osten", bet naujai persiemusi amerikiečių paprasta išmintim: "Gyventi ir teisti su taisyklėmis gyvoti".

Mes, mažieji, nors ir sunkiai užmiršdami ponus von Rentelnus, Locke, Cramerius Lietuvoje ir Buchenvaldo bei Dachau vokiečių "kultūrines" stovyklas kartu žinome, kad tik su aktyvia vokiečių talka Europa tegalės atgauti vadovaujama politinę, karinę, ūkinę ir kultūrinę vietą pasaulyje. Mums taip pat rūpi ar atsiras kitas vokiečių didvyris, kuris sugebės tęsti 20 amžiaus kanclerio Konrado užsimojamą išugdyti "vieną ir laisvą Vokietiją, suvienytą ir laisvą Europą".

Vakarių spaudimas Maskvai auga

Sekmadienio Niujorko didžiosios spaudos antraštės rodė augantį Vakarių spaudimą prieš sovietus. Nors Maskva ir kaip manevravo, siekdama Vokietiją neutralizuoti — abejotina, kad S. Atlanto S. ir JAV kariuomenės daliniai iš Vakarių kietuosius pasitraukti. Kancleris Adenaueris praėjusį sekmadienį Paryžiuje (Nukelta į 2 psl.)

Išgabens Lenkų brangenybes

Londoniškos Lenkų vyriausybės premjeras Mackiewicz pareiškė spaudos atstovams, kad Quebeco mieste saugojamos brangenybės numatomos perkelti į Vašingtono Mellen Art Gallery, kuri sutikusi apmokėti pergabenimo išlaidas ir grąžinti tas brangenybes, kai Lenkija bus išvaduota. Esą Quebecas jos blogai konservuojamas ir todėl gendandis. Į Kanados vyriausybės kreiptasi prašant sutikimo, bet atsakymas dar nesą gautas.

Tos Lenkijos brangenybės, išgelbėtos 1939 m., pateko Kanadon ir yra Quebeco prov. vyriausybės saugojamos. Kai 1948 m. feder. Kanados vyriausybė buvo davusi įsakymą jas grąžinti komunistinei Lenkijai, Quebeco prov. min. pirm. kreipėsi į teismą, kuris sukludė grąžinimą. 1949 m. feder. Kanados vyriausybė pakeitė savo nutarimą, ir brangenybės liko saugios iki šiol. Tai padaryta po to, kai JAV vyriausybė paskelbė nutarimą ne grąžinti komunistinei Vengrijai šv. Stepono karūnos. Manoma, kad ir dabar Quebeco prov. vyriausybė kreipsis į teismą dėl projekto brangenybių grąžinimo.

Quebeco prov. vyriausybės atstovas dėl tokio lenkų projekto ir ypač priekaišto pareiškė esąs nustebintas. Esą iki šiol lenkų atstovai reikšė pasitenkinimą.

Vakarių Vokietija po 10 m okupacijos paskelbta nepriklausoma. Tai įvyko gegužės 5 d. 12 val., kai augstieji sąjungininkų komisari perdavė V. Vokietijos vyriausybei suverenines teises. Kancleris Adenaueris ta istorine proga pasakė kalbą, kurioje pabrėžė: "Okupacijos galas mums nekelia džiaugsmo. Mes nebūsime suverenūs, kol visa Vokietija nebus sujungta laisvėje". V. Vokietijos vieta esanti laisvųjų tautų tarpe: laisvoji Europoj, laisva ir suvienyta Vokietija. Ryty Vokietijos gyventojams, kurie tebėra sovietų žinioje, jis tarė: "Jūs priklausote mums, o mes jums. Atgauta laisvė tol nebus džiugi, kol ji nebus grąžinta ir jums". Jis pažadėjo nenurimti, kol tai bus laimėta.

Nežiūrint įvairių trukdymų iš sovietų ir vidaus opozicijos pusės, koncl. Adenaueris atvairavo savo kraštą iki nepriklausomybės. Buvę augst. sąjungininkų komisari tapo savo kraštų ambasadoriais ir įteikė prezidentui Heuss skiriamuosius raštus. Sąjungininkų kariuomenė, kad ir pasiilekta V. Vokietijos žemėje, nebebus okupacinė pajėga, o S. Atlanto S-gos gynybos dalis. V. Vokietijos vyriausybė paskyrė savo ambasadorius prie sąjung. vyriausybių. Be to, ji galės skirti savo ambasadorius visiems kraštams, neišskiriant nė Sov. Sąjungos su jos satelitais. Nuo šiol atšaukiami okupaciniai potvarkiai, kurių būta apie 130; leidžiama atsiginkluoti 12-kos divizijų ribose, turėti savo aviaciją. Sąjungininkai pasiliko tik tai teisę, kai ateis laikas, pasirašyti taikos sutartį su visa Vokietija kaip nugalėtojai.

Nežiūrint įvairių trukdymų iš sovietų ir vidaus opozicijos pusės, koncl. Adenaueris atvairavo savo kraštą iki nepriklausomybės. Buvę augst. sąjungininkų komisari tapo savo kraštų ambasadoriais ir įteikė prezidentui Heuss skiriamuosius raštus. Sąjungininkų kariuomenė, kad ir pasiilekta V. Vokietijos žemėje, nebebus okupacinė pajėga, o S. Atlanto S-gos gynybos dalis. V. Vokietijos vyriausybė paskyrė savo ambasadorius prie sąjung. vyriausybių. Be to, ji galės skirti savo ambasadorius visiems kraštams, neišskiriant nė Sov. Sąjungos su jos satelitais. Nuo šiol atšaukiami okupaciniai potvarkiai, kurių būta apie 130; leidžiama atsiginkluoti 12-kos divizijų ribose, turėti savo aviaciją. Sąjungininkai pasiliko tik tai teisę, kai ateis laikas, pasirašyti taikos sutartį su visa Vokietija kaip nugalėtojai.

Konferencijos Paryžiuje Prancūzijos sostinėje prasidėjo konferencija, kurioje dalyvauja diplomatijos galvos: Dulles, McMillan ir Pinay. Jų darbotvarkėje svarbios problemos: Indokinijos, Formozos, Austrijos ir kt. Prancūzijos ir JAV interesai susitiko P. Vietname: prancūzai tebesilaiko koloninės sistemos ir tebečia seną savo politiką; JAV yra priešingos kolonizmui ir norėtų P. Vietnamą matyti visai nepriklausomą. Jos užtai remia Diem politiką, o prancūzai — ne. Tuo klausimu, matyt, bus ieškoma abiejų sutarimo. Austrijos klausimu tarėsi visi trys. Jie svarstė ir keturių didžiųjų susitikimą, kurį siūlo britai ir prancūzai. Dulles pareiškė, tuo reikau kalbėsias su prez. Eisenhoweriu.

Tame pačiame Paryžiuje įvyko ir S. Atlanto Sąjungos valstybių užs. r. ministerių konferencija, kurios metu V. Vokietija buvo priimta pilnateisium nariu. Dar prieš tai V. Vokietija buvo priimta Vakarių Europos Unijon, kurią sudaro: Britanija, Prancūzija, Belgija, Olandija, Italija, Liuksemburgas. Tai pakaitas su-

griuvusios V. Europos Gynybos Bendruomenės. Pažymėtina kad britai, VE Unijos rėmėuose pirmą kartą išpareigojo ginti V. Europos žemyną.

Šitoks vakariečių susiorganizavimas iš naujo padilgino Maskvą. Pastaroji grąsino jau seniau nutraukianti draugiškumo sutartis su Britanija ir Prancūzija, jeigu jos ratifikuos V. Vokietijos nepriklausomybę ir apginklavimą. Kai šitai įvyko, Molotovas oficialiai pranešė, kad vyr. taryba nutarusi nutraukti draugiškumo sutartis. Ryt. Vokietijos min. pirm. Grotewohl pareiškė, kad sovietų bloko kraštai susirinks Varšuvos sudaryti tarpusavęs pagalbos sąjungą, kuri atstovų vakariečių "imperializmą". Vakariečiai betgi dėl to nesijaudina, nes mato, kad tai neturės įtakos jų politikai.

Deraši dėl Austrijos Penkių valstybių atstovų konferencija Vienoje, svarstanti būsimą Austrijos nepriklausomybę, dirba gana sparčiai. Buvo ji užkluvusi už kaikiurių sunkumų, bet sovietams nusileidus susitar-ta dėl jų. Sovietai planavo leisti Austrijai antrąją kariuomenės skaičių — 30.000, kuri įstų policija ir pasienio apsauga, ir tuo išvengtų visuotinio karinio paruošimo. Vakariečiams pasipriešinusi, sovietai nusileido. Taip pat jie turėjo nusileisti ir pabėgėlių klausimu. Jie buvo pareikalavę, kad Austrija leistų sovietinėms komisijoms lankyti pabėgėlių iš sovietų užimtų kraštų stovyklas. Ypač daug diskutuota dėl žibalo versimų įrengimų, kuriuos kadaise padarė JAV ir D. Britanija, bet nuo karo pabaigos valdė sovietai. Kadangi rusai skuba galimai greičiau duoti Austrijai nepriklausomybę, reikia manyti, bus netrukus susitarta visais klausimais ir apie gegužės mėn. vidurį susirinks užs. r. ministrai pasirašyti sutartis.

Vietnamas dar nenurimo Sekių pradėtas sukilimas prieš Diem vyriausybę dar nėra galutinai numalšintas, tačiau Diem laikosi valdžioje gana stipriai. Jis buvo sukvietęs P. Vietnamo kongresą, kuriame dalyvavo 4000 atstovų. Visi jie pasisakė už imperatorių Bao Dai pašalinimą ir valstybės galvos pareigų perdavimą min. pirm. Diem, kuris suorganizuotų visuotinius rinkimus ir pavestų išrinktams seimui teisėtai pašalinti imperatorių bei paskelbti respubliką. Be to, Diem buvo sukvietęs savivaldybių atstovus ir genčių vadus, kurių susirinko apie 700. Ir šie pasisakė prieš Bao Dai. Pastarasis gyvena Prancūzijoje ir trijų didžiųjų konferencijos proga atvyko Paryžiu bandyti gelbėti savo braškancio sostą. 1949 m. Prancūzija paskyrė jį imperatorium, palaiko jį ir dabar.

Mobilizacija Afganistane

Tarp Afganistano ir Pakistano yra Pakunistanas su 7 mil. gyventojų. 4.500.000 gyvena Pakistano pusėj, 2.500.000 — Afganistane. Abu kraštais norėtų būti Pakunistanas valdytojais. Dėl to jau kuris laikas eina gana aštrūs ginčai. Pastaruoju metu jie tiek pasitėjo, kad Afganistanas paskelbė mobilizaciją vyrų 25-32 m. amžiaus. Esą, jie prisibijo ouolimo iš Pakistano pusės. Pakistanas gi reikalauja, kad Afganistanas atsitrauktų už jo diplomatinio atstovybių puolimą ir atlygintų nuostolius. Jeigu iki gegužės 15 d. tokio atsispręsimo nesulauks, Pakistanas grąsina imtis ekonominių represijų.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoją Dr. A. Šopokę ir Dr. P. Gaidamavičių
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Druoju
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemaužia \$10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef.: EM. 3-4265

Europos ūkis atsigavo

Siemet sukanka 7 metai nuo Maršalo plano įkūrimo. Maršalo planas buvo kryžius ant neapykantos ir keršto viešpatavimo karo metu. Jis atleista priešui ir sujungta naujas ekonominiai ryšiai laisvais pasais. Šis ryšys prasidėjo abiejų bendradarbiavimu: JAV teikė pagalbą karo nuteriotoms Europos valstybėms, kurios pamazai pradėjo atkurti. Bendradarbiavimas be to, teigiamai veikė ir pačius rėmėjus. Karo metu JAV pramonė dirbo visu pajėgumu. Pati gamyba buvo nukreipta vien karo reikalmams, o prekybą buvo pilni sandėliai. Visa tai reikėjo likviduoti, arba sustabdyti gamybą. Atidavus visa veltui, gamyba nesustojė, sandėliai ištuštėjo ir visa pamažu išsirutuliojo, be jokio ūkinio sukrėtimo. Pramonė persitvarkė civilinė gamybai. Taip buvo išvengta krizės, o Europos valstybės per labai trumpą laikotarpį pasiekė gražių rezultatų. Statistika rodo, kad 17 V. Europos valstybių tarpusavio prekybą pakilo 128% palyginus su 1948 m. 69% palyginus su 1938 m. Tai rodo, kad jų ūkinis pajėgumas praėjo prieškarinį pajėgumą. Tačiau JAV eksportas ir importas yra didesnis spragos: importas padidėjo 24%, o eksportas 130%. Taigi skirtumas apie 106%. Atrodytu

kažkas nenormalaus, tačiau taip nėra, nes JAV paima dalį prekių iš Europos valstybių skolos sąskaiton. Todėl importas ir eksportas nepavaizduoja visos prekybos balanso, o tik tarpusavio. Jis yra labai nenaudingas JAV, nes jų eksportas į Europos valstybes tame laiko tarpe sumažėjo net 7%. Tačiau galutiniam rezultate JAV dar turėjo nurašyti 1,8 milijardus skolos Europos valstybėms kariuomenės išlaidoms sąskaiton, nes buvo atsiradęs dolerio alkis. Tą operaciją įvykdžius, Europos valstybės pradėjo prekybą su Afrika, Azija ir SSSR. Taip šiandien visi trūkumai pašalinti, nebent konkurencijos, nes JAV gamyba žengia sparčiau pirmyn. Tame laikotarpyje JAV gamyba pasoko 40%, o Europos valstybių tik 20%.

Bendrai paėmus Vakarų Europos valstybių gyvenimą, reikia pasakyti, kad jis nėjo drauge su prekybos balansu. Pvz. gyvenimo standartas pasiekė prieškarinį tik 1950 ir tik 1954 m. praėjo apie 12% 1938 m. gyvenimo standartą. Tuo tarpu pramonė praėjo apie 50%, žemės ūkis gamyba apie 30%. Paskutiniuoju laiku Europos pigioji gamyba pradėjo užkariauti JAV rinką. Prieš ją įvesta nauji tarifai. J. L.

Dešimt metų!...

(Atlieta iš 1 psl.)

nesivaržė dėstyti savųjų politinių spėjimų: laikas esą dirbas Vakarų naudai. Sov. Sąjunga esanti Azijos galybė ir tures rūpintis Kinijos "laisvėjimu" ir stiprėjimu. Rusai nedrįsia judėti Europoje! Vakariečiai betgi turi rusus dar labiau spausti ir vis reikalauti Vokietijos suvienijimo, Vokietijos, kuri vaduotųsi Heme ir Schilleriu, ne "antžmogų ir nacionalistų fanatikų" idėjomis. Nenuostabu, kad su šitokia Vokietija "Rosijos Motinė" tironai nesitiki išlaikyti gerų santykių.

Vokietijos sienų klausimas aktualėja

Džiugu, kad lietuviškieji veiksniai budriai seka tarptautines politikos greičiančią plėtotę ir kviečia, metus tarpusavio ginčus, visus esamus ir tariamus veiksnius politinėse konferencijose sutarti lietuviškąją liniją keturių didžiųjų konferencijos metu. Net ir NYTimes spėja, kad didžiųjų būsimose konferencijose iškilis Potsdame komunistams pavestų buvusių vokiškų sričių likimas. Maskva tai galimybę irgi ruošiasi ir pažadėjo saviesiems pakalikams "garantijas", jog niekas nepasikeis, nors bėdos atveju ji gali priskirti Karaliaučius net pavergtai Lietuvai, užbegdama vakariečių reikalavimus laikytis pasirašytų sutarčių.

NYTimes betgi mano, kad Vokietijos sienų klausimas vargiai būsiąs sprendžiamas prieš vasarą. Dienraštis taip pat patvėra, kad pats John Foster Dulles vertinas susidariusią Vokietijos situaciją labai palankiai "kaip niekad prieš tai". O kas žino ką Vašingtonas galvoja dėl Karaliaučiaus? Ar amerikiečiai drįs liesti šią temą? Ar kompromisui nepasitūlys perleisti sritį lenkams, kad šie atsikvėptų pretenzijų į Pomeraniją? Būtu iš tikro gera, jei lietuviai mobilizuotų šiam reikalui tinkamiausias intelektualines pajėgas ir nesigailėtų lėšų.

JAV lietuviškoji visuomenė laukė oficialių rinkimų duomenų

Praėjus savaitei ne tik lietuviškoji visuomenė, bet latviai ir estai, net amerikiečiai, nekantriai laukė ALB rinkimų komisijos oficialaus pranešimo. Niujorke buvo kalbama, kad daugiausiai balsų gavę patriotai lietuviai kungai visuomenės veikėjai kaip prel. Balkūnas, Albavičius, Yla; kultūrininkai — Barzdukas, Jonynas ir kt. Montrealio "NL" — "h", atrodo, teisingai nuspėjo, kad carinės Rusijos laikų lietuvių politinės grupės prakišo. Iš dešiniųjų ryškiai prasikišė Lietuvių Frontui priklausančių artimų kultūrininkai ir tautiškosios buvusios valdininkijos atstovai.

Naujausi pabėgėliai iš Pabaltijo

Iš Suomijos praneša Mr. Do-

Dar dėl Vasario 16 gimnazijos šalpos

Vokietijos Krašto Veldos s. m. kovo 25 d. raštu prašė Šalpos Fondą paskatinti "kaikuriuos gimnazijos rėmėjų būrelius greičiau prisijungti savo įnašus gimnazijos išlaikymui. Tame rašte buvo išvardinti visi daugiau ar mažiau atsilikę būreliai ir nurodyta už koki paskutinį mėnesį kiekvieno užsimokėta. Hamiltono keturi būreliai Nr. 82, 178, 184 ir 187, buvo nurodyti kaip užsimokėję už 1954. XI. Aš, kaip Šalpos Fondo tam įgaliotas, pasirėmęs minėtų raštu prašiau būrelius bendrą paraginimą per spaudą, o kaikiuriems toli izoliuoti būrelius atskirais raštais. Jei mano prietelius p. Mikšys aiškina, kad Hamiltono būrelių pinigai \$240 pasiūsti ir gauti gimnazijoje š. m. kovo 24 d., o Kr. Valdyba rašo kovo 25 d. rašte, kad pinigai negauti, tai matyti, nėra susiderinimo tarp gimnazijos vadovybės ir Vokietijos Kr. Valdybos Mes čia nieko dėti.

Kad išvengtų panašių nesulaukimų, visi būreliai prašomi

nald Day, laisvės laikais Rygoje atstovavęs "Chicago Tribune", o šiuo metu Helsinky "Oakland Tribune", jog pasinaudodami ilga užsitęsusia šalčia Pabaltijo srityje balandžio mėn. per užsalusią Suomiją įlanką Suomijos pasprukę du estai studentai, užrašyti "savanoriškai" išvykti į Kazachstaną. Niujorke estai baiminasi dėl tolimesnio jų likimo, nes sovietai gali "priversti" suimti "savanorius" išduoti MVD. Amerikiečių spauda ir kiti šaltiniai patvirtino, kad vėl pasprukę ir kitas lietuvius — Skandinavijoje, kuris išsoko iš praplaukiančio sovietinio laivo, apsigyvenęs laikraščiais, idant nesužalotų ir buvo be sąmonės ištrauktas bene danų žvejų. Paskutinėmis žiniomis, jo būklė vienoje Danijos ligoninių buvusi kritiška.

Delhi, Ont.

Pagerbime motinas. Gegužės 15 d. Delhi apylinkės gyventojai pagerbė lietuves motinas. Pagerbimas įvyks tuojau po pamaldų šalę po bažnyčia. Paskaitys skaitys p. Mikelėnas. Po to jaunųjų pasirodymas.

Kviečiamas skaitlingai dalyvauti.

Lietuvių Namai Tillsonburge Lietuvių ūkininkų klubas Tillsonburgo miesteštyje nuopirko iš savivaldybės sklypa Forest Hill rajone. Sklypas prie kelio Nr. 19 turi 105 pėdas ir tęsiasi paliai rytinį kraštą Lincoln St. 249 pėdas. Už jį sumokama \$2,000, o visi namai su sale, numatoma, kainuos \$60,000.

116 milijonų pabėgėliams Austrijos ministerijai kabinetas paskyrė 84 mil. pabėgėlių problemos išsprendimui vykdyti per tris metus. Iš jų 23 mil. skirta pabėgėlių "Sesshaftmachung" in der Landwirtschaft, 21 mil. pabėgėlių banko steigimui; 31 mil. butų statybai naikinant lagerius ir barakus. Dauguma tų lėšų skiriama pabėgėliams priėmimams austrų pilietybę. Svetimšaliams tremtiniais remti bus gauta 45 mil. iš UNO pabėgėlių komisaro. Kada tačiau pabėgėlių gyvenimo sąlygos pagerės — neaišku.

— Briuselis. — Belgijos socialistų — liberalų vyriausybė neleidžia vyks. Martin statydinti ligoninės Belgų Konge, Ngozi vyskupoje. Ten yra 822,000 gyv., kurių 450,000 katalikai. Yra tik dvi valstyb. ligoninės. Uždrausta taip pat steigti misijoms ambulatorijas.

Tironai ir apsisprendimo teisė

Niujorko bendradarbio ALMAUS

(Šis pranešimas pašto buvo pavėluotas pristatyti peraitam Nr.)

keliu ir jo nuomone būtų beprasmiška spėlioti.

Baltijo tautos irgi priešinosi, o kas?

Prezidentas Eisenhoweris nerado reikalo, o gal ir neprisiminė, su šituo paskatinimu rusų tautai nusimesti nepakenciamus tironus, pateikti pavyzdžių jų mažasias kaimynines tautas, kurios net ištreptos, net žudomos (Vorkutoje) reikalauja laisvės, laisvės ir tik laisvės. Bet Amerikos spauda, kartais ir labai paviršutiniškai, turi pranešti, kad net ir šiandien Baltijos tautos nerimsta. Praėjusios savaitės "Newsweek" — "Preciscope of the World" — "Helsinki" buvo pranešama, kad "kaip ir kiti rezistencijos būriai Sovietijoje, užsispyrę estai (?), save vadina "Miško broliais" (!) iki šiol persekioja sovietus Pabaltijo miškuose". Iki šiol laisvajame pasaulyje žinijome, kad "lietuvių partizanai save vadina "miško broliais" ir stipriausiai pasireiškė Pabaltijoje. Deja, kaikiurių JAV žurnalisto inteligencijos lygis neleidžia jiems atskirti kur estai, kur latviai, o kur lietuviai.

Amerika nedrąsiai priminė bolševikams apsisprendimo teisę

Balandžio 14 d. Niujorke posėdžiavęs Pavergtųjų Tautų Seimas, referuojant ir pasiūlius mūsų delegacijos pirmininkui Valcovui Sidzikauskui, užbėgo už akių Zenevoj prasidėjęs JT Zmogaus Teisių komisijai, primindamas, kad svarstant tautų apsisprendimo teisę būtų atsižvelgta, jog šitokia teisė kaip tik yra paneigta Europos pavergtosios tautos.

Nebūtų suklysta tvirtinant, jog iš visų kampu aidint "taikingo sugyvenimo" serenadoms, nesitikėta, kad šiomis telegramomis kas nors susidomėtų. O vis dėlto, nors ir labai nedrąsiai, lyg gėdinamasi, JAV (ne Kanados, Britanijos ar Prancūzijos) delegatė ponė Oswald B. Lord užklauzė ar tautinio apsisprendimo teisę taipgi galioja Pabaltijo valstybėse ir Rytų Vokietijoje. Gal kitaip būtų reagavę sovietų atstovai, jei ponė Lord būtų pareiškiusi, kad štai Kersteno Kongresinio Komiteto tyrinėjimas parodė, jog Pabaltijo tautos yra pavergtos, terorizuojamos, naikiamos, kad JT privalo remdamosios Kersteno Komiteto raportu kuo skubiausiai pradėti Pabaltijo tautų baisios tragedijos tyrinėjimą ir gelbėti, ką dar galima išgelbėti. Žinoma tironų pasamdytas melagis toks draugas P. D. Morozov, kaip praneša Associated Press atsišaukęs, kad kam, kam, bet Pabaltijo tautos tautinio apsisprendimo teisė tik jau nerūpinti... Jos — "Lietuva, Latvija ir Estija" pados laisvu noru įsijungė į Tarybų Sąjungą". Pabaltijo valstybės, lygiai kaip ir Rytų Vokietija esančios "laisvos, suverenės ir patenkintos".

Niujorko Pavergtųjų Tautų Seimo Strassburge Niujorko taip pat pranešama, jog Pavergtųjų Tautų Seimo planuotoji sesija Strassburge rinkimų Didžiojoje Britanijoje nukelta į liepos 5 d. Todėl ir Lietuvių delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas Europon išvyks vėliau nei buvo planuota.

riuos remia Laisvos Europos Komitetas, Inc., balandžio 28 Jungtinių Tautų Zmogaus Teisių Komisijos pirmininkui Rene Casen pasuntė telegramą, kurioje dėl sovietų begėdiško melo išreiškė "begalinį pasipiktinimą". Jie kvietė "Jungtinius tautininkus" pasiskaityti Kersteno raportus, pasiklausyti paskutiniųjų žinių iš pavergtų kraštų, kad susidarytų vaizdą, ką "reiškia" tas linksnumas, laisvumas ir suvereniškumas, apie kurį taip begėdiškai drįsta tvirtinti rusiškųjų tironų samdins Morozov. Amerikietei ponai Lord PT energingieji egzilai, padrasinti savo patarčių saivaiki pasiekimui, pasiuntė papildomą telegramą. Be to atitinkami memorandumai PT Seimo Generalinio komiteto buvo pasiūti Austrijos reikalais susirenkantiems. Skaitlingųjų valstybių diplomatams. Gegužės 8 susirinkus į ministerijai kurie, jie norės, žinos, kad pavergtieji tuo reikalauja mano tą ir tą.

JAV kariškiai kritikuoja prezidentą

Jie pavergtųjų žurnalistai ir diplomatai vertina Prezidento flirtą su tironais, kaip jo ir Co bandymą "taikingomis priemonėmis" priversti prie permainingų Rusijoje, Amerikos generalai, neseniai pasitraukę pensijon, bet gerai pažįstami sovietus, atvirai reikišk nepasitenkinimą. Žinant, kad aktyvioje tarnyboje esą kariškiai negali kritikuoti atvirai prezidento, šitokie pasireiškimai laikytini juo noru, kad Amerikos visuomenė žinotų, ką jie galvoja. Buv. Berlyno komendantas Brig. generolas Frank L. Howley, liudydamas Senato Vidaus. Saugumo komisijai rado proga išreikšti savo pasipiktinimą, kaip Amerikos prezidentas drįsta galvoti apie susėdimą su žmogžudžiais už vieno stalo ir derėtis. Generolas Howley, kuris šiuo metu yra Niujorko un-to vicekancleris, trumpai drįsto reikalavo prieš sovietus preventyvinio karo. Esą, komunistai atvirai skelbia savo norus sunaikinti, ir laukti nesą ko. Laikas dirba tik komunistų naudai. Jis reikalavo, kad amerikiečiai palaikytų ir imtųsi visų aktyvių priemonių nuversti esamus komunistinius vyriausybės, lygiai kaip komunistai siekia nuversti visas laisvas vyriausybes. Generolas Howley senatoriams garantavo, kad išlaikinimas truktų trumpiau nei daugelis mano, nes pavergtosios tautos tik laukia progos sukilti.

Niujorko apie VLIKo pastangas susitarti su diplomatais

VLIKo pirmininkui pasiūlius "Diplomatijos Seftui" susitikti ir išlygti nuomonių skirtumus, kad suvienyti visas jėgas Lietuvos laisvinimui, p. Lozoraitis kreipėsi į savuosius kolegas ir daugiausiai priklausys, ką atsakys Lietuvos Ministeris. Vašingtone, nuo kurio priklausio DS materialinė egzistencija.

Atidėta Pavergtųjų Tautų Seimas Strassburge

Niujorko taip pat pranešama, jog Pavergtųjų Tautų Seimo planuotoji sesija Strassburge rinkimų Didžiojoje Britanijoje nukelta į liepos 5 d. Todėl ir Lietuvių delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas Europon išvyks vėliau nei buvo planuota.

ISIGYKIME Steigiamojo Seimo prisiminimą

Gegužės 15 d. visi laisvojo pasaulio lietuviai minės Steigiamojo Seimo sukaktį. Tai svarbi taktis nes Steigiamasis Seimas padėjo Lietuvos valstybės pagrindus, ypač išleisdamas pirmąją konstituciją.

Ta proga Sp. B-vė "Žiburiai" platina STEIGIAMOJO SEIMO PRISIMINIMĄ — Steig. Seimo išleistosios ir kitų konstitucijų rinkinį.

Patogaus formato knygelė gaunama pas visus spaudos platintojus ir B-vės centre — 941 Dundas St. W. Toronto, Ontario Canada. Kaina \$0.70.

Atėmė 21.000 leidimų Ontario kelių ministeris Allan pareiškė, kad atėmimas leidimo vairuoti automobilį esanti didžiausia bausmė nedrausmingiems automobilistams. Praėjusiais metais buvo atimta 21.056 asmenims leidimai. Šios bausmės vairuotojai labiausiai biją. "Mes nuolat stengiamės pašalinti nuo kelių vairuotojus, kurie nesilaiko aiškių sveiko proto taisyklių" — pareiškė ministeris. Pagal statistiką, 1954 m. benzino suvaržymo pakilo 6.7%, o nelaimių skaičius sumažėjo 3.4%. Daugiausia nelaimių atsitinka ne jaunuoliams vairuotojams. Pagal praėjusių metų statistiką, daugiausia nelaimių atsitiko vairuotojams 25-54 m. amžiaus.

KELIONĖS IŠPŪDŽIAI

V. VAIDOTAS

IŠ TORONTO Į SAULĘTĄ FLORIDĄ

(Pabaiga)

Priartėjus prie rytinio Floridos krašto, vėl pasirodė moteliai, vasarnamiai ir mažesni miestukai, kol pasiekėm priemiesčius ir patį Miami. Nežinau tiksliai Miami kurorto istorijos, bet sprendžiu, kad ji nėra sena. Miestas daro didmiesčio išpūdį, smarkiai stotisi, turi apie pusę milijono gyventojų, gatvės plačios, gana švarios, viešbučių ir vilų labai daug ir Velykų proga visi kambariai buvo užimti. Ypačiai daug didelių viešbučių Miami Beach rajone, kur buvo ir mano Traymor hotelis.

Tai yra siauras pusiasalis, iš vienos pusės Atlanto paplūdimys, kuris yra padalintas į privačius viešbučių paplūdimius — tiek pločio, kiek viešbučio sklypas. Iš kitos pusės yra Indian Creek įlanka. Man atvykus į Miami Beach penktadienį vakare, okeanas visą laiką buvo neramus, maudytis privačiuose paplūdimiuose buvo uždrausta, reikėjo pasitenkinti hotelio maudymosi baseinu. Saulės irgi ne per daugiausia buvo per tas 6 dienas, užtat vėjai labai stiprūs, bet oro ir vandens temperatūra visą laiką buvo šilta. Sekmadienį nuipirkau bilietą į Key West išskyla, nes pranešė tai dienai lietinga ora, tai plažės nebūtų ka veikti. Tikrai, smarkus tropikinis lietus lijo prieš saulės tekėjimą, prikėlęs miegančius ir sukludęs Rezurekcijas, kurios čia laikomos saulei tekant.

Key West tai yra toliausia pietus išsikūšęs JAV taškas, susidedantis iš nedidelės salos, kažkada buvusios piratų mėgiama buveine. Į ją važiuojama plentu, praverstų per keletą mažesnių ir didesnių salų, kurios sujungtos ilgais tiltais; ilgiausias yra 7 mylių, taip kad, turbūt, daugiau tenka važiuoti tiltais, nei per salas. Jie ir pritraukia turistus. Be jų nieko ypatingo ten pamatyti neteko. Salos apaugę tankiais krūmokšniais, didesni medžiai apkare ispanų samanomis. Išskyles bilietas kainavo \$10 su nemonkamais priešpiečiais. Kelio ilgis į vieną galą apie 165 mylias užėmė visą dieną. Dar važiuojant kakeklę matėme didelę, juoda žuvį augstai šokančią iš vandens, kad pagautų jai nuo tilto duoda maistą.

Velykų pirmadienį paskyriau tik poilsui, diena pasitaikė saulėta, tai pasikepinau saulėje ir pasimaudžiau okeano sūriam, mėlynai skaidriam vandeny, bet tik baseine. Antradienį vėl važiavau apžiūrėti Miami įžymybių. Iš jų gal įdomiausias, tai vieno turtoolio pastatytas ir įrengtas indėnų kaimas, kur gyvena kelios indėnų šeimos savo senais papročiais. Tam kaimė yra laikomos beždžionės, įvairiaspalvės papugos ir daugybė krodilų, kurių galima buvo matyti atskirose užtvarese nuo mažiausio, tik gimusio, iki pačių didžiausių. Apžiūrėjus visą kaimą ir padarius indėnų vaikų ir jų motinų nuotraukas, per garšialbi pranešė, kad bus rodoma indėnų kova su krokodilu. Indėnas be jokių priemonių, tik vikrai su rankomis ir kojomis veikdamas, didžiulį krokodilą paguldė augštiekininką ir kovą laimėjo. Šoferis, mūsų vadovas, dar parodė mums ispanų medį. Medis neturi lapų, tik didelius

raudonus žiedus ir kabančius, dešros pavidalo, juodus vaisius; turtoolių viešbutį, kur pigiausias kambarys parai kainuoja \$300. Apžiūrėjome Miami universitetą, gydytojų nuosavą, jų pastatytą, didelę ligoninę.

Trečiadienį išsėjau prieš kelionę atgal į Torontą. Ketvirtadienį rytą išvykau į Dayton Beach. Kelionė truko 10 val. ir buvo viena iš įdomiausių, nes ejo visą laiką Floridos rytine pakrante, geru plentu ir daugiau apgyventom vietovėm. Teko pravažiuoti, daug gražių kurortų su patogiais paplūdimiais, viešbučiais ir vasarnamiais. Oras buvo visą dieną saulėtai ir šiltas, bet visą laiką autobuse veikė oro vėsinimas, kas darė kelionę nevarginančią. Daytona Beach pasiekėm pavakary, ten rezervavau vietą rytojau 8.45 v.v. senicrouisery kelionei į Detroitą ir Torontą. Visą dieną penktadienį apžiūrėjau šį gražų kurortą, turintį labai ilgą ir platų plažę, su toli į Atlantą išsikišusiu tiltu ant polių, panašų kaip buvo Palangoje, tik ilgesni ir platesni. Pusiau tilto, jo šone, didelis pastatas su sale šokiams ir restoranui. Vakare atėjus mano autobuso pasirodė pilnas ir man iki Cincinnati reikėjo važiuoti paprastu autobusu, nes nenorėjau laukti kelias valandas sekancio, kuris irgi galėjo būti pilnas, nes po švenčių daug žmonių grįžo namo.

Bendrai per tas 14 dienų teko daug ką pamatyti nauja, sulyginti Floridos kurortus su Europos Rivieros kurortais, kur man teko taip pat balandžio mėnesį atostogauti, kur ir klimatas yra panašus, ir palmės tos pačios. Tačiau skirtumas yra didelis. Toks, koks tarp Europos ir Amerikos bendrai paėmus. Rivieroje niekur džunglių ar negyvenamų vietų nesimatė, visur žmonės gyvena, išnaudodami kiekvieną žemės pėdą. Floridoje gi pavažiavęs toliau nuo miesto, sutinki neužtomus plotus žemės pirmąkščiame stovy, žmogaus rankos nepalietos, su nuskurusia augmenija ir liūdina išvaizda. Tokių vaizdų teko matyti ir kitur Amerikoje. Gal už šimto metų, kuomet gyventojai Amerikoje padvigubės, savaimė sumažės džunglės, ir kultūra bei civilizacija lygiau pasiskleis po visą turtinę ir didelį kraštą.

Parkai Miami negausūs ir tie kaip ir aplėsti, tušti, žmonių pamiršti. Visi sėda į automobilius ir važiuoja. Kur? Nesvarbu, bile tik mašinoje.

Baigdamas turiu pažymėti, kad tai buvo greičiau informacinė, nei poilsio kelionė. Keliauvau pirmą kartą pamatyti pačią Ameriką, jos gamtą, žmones, kultūrą ir civilizaciją aplenkiant jos didmiesčius.

VASARVIETĖ

MERCURY LODGE

Laiveliai, kabinos, kambariai. Autobusai privažiuoja prie vietos. Randasi rytinėje Lake Simco pusėje, 1 myliai į šiaurę nuo KESWICK, Ont.

Sav. L. P. Krilavičiai

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Irengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kuro masos anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sugedina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujos apšildymo šokas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniu nubėgti. Irengia vėsinčius (fans) restoranams, dirbtuvoms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. ISSIMOKEJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto, WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)

Active Mortgages Sales Brokeris

1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.

MORGICIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.

TAIP PAT MORGICIAI STATYBININKAMS 6%.

Penmans

2-GUBU PADU KOJINĖS

Reikalaukite NAUJŲ patogių kojinių savo kojoms

STILIUS SPALVA DARBAS PRITAIKYMAS IR PATOGUMAS

15-55

Steigiamasis Seimas

Nepriklausomos Lietuvos gyvenime 1926 m. gale paneigęs parlamentarinę demokratinę sistemą, jos vietoje pastatęs autoritarinę režimą, net Steigiamasis Seimas buvo išuistas tautos atminimo. Jo susirinkimo metinės anksčiau šventos kaip valstybinė šventė, buvo pakeistos dirbtina. Tautos šventė rugsėjo 8 d. Tačiau ištikrųjų Steigiamasis Seimas ir jo nuveiktieji darbai buvo pagrindas viso nepriklausomo Lietuvos gyvenimo. Tad neuostabu, kad šiandien mes suostame ties juo nors trisdešimtpenktoje metinėse.

Kiekvienos valstybės gyvenimo pagrindą sudaro jo konstitucija. Ji nustato valstybės santvarką, pagrindinius valstybinio gyvenimo principus. Ir atsiūrus Lietuvos pagrindus nustatė Steigiamasis Seimas priimdamas valstybės konstituciją — deklaravo, kad atstatomoje valstybėje norima "sudaryti sąlygas teisingumui ir teistumui tarp ir patikrinti visų piliečių lygumą, laisvę ir gerovę, o žmonių darbui ir dorai tinkamą valstybės globą" (preambulė), o valstybę paskelbė demokratine respublika, kurioje "suvereninė valdžia priklauso Tautai". Iš šių principų išplaukė ir sekantieji konstitucijos paragrafai ir visi įstatymai.

Kaip žinia, Steig. Seime daugumą atstovų turėjo krikščionių demokratų blokas — 59 atstovus iš 112. Be to, dar buvo 28 valst. liaudininkų, 13 socialdemokratų, 6 žydų, 3 lenkų, 1 vokiečių ir 2 nepartiniai atstovai. Krikščionys demokratai turėjo absoliutinę daugumą, tačiau nei jie veržėsi vieni valdyti, nei kitos partijos kratesi nuo valstybės kurtijos darbo. Taip ir konstitucijos ruošimo komisijoje be trijų krikščionių demokratų — pirm. prof. A. Tumėnas, D. Starkus ir prel. K. Šaulys, — dirbo taip pat liaudininkų lyderis M. Slezevičius ir socialdemokratų lyderis K. Venslauskas — abu advokatai. Pagrindiniais valstybės santvarkos klausimais partijų pažiūrose didelių skirtumų nebuvo, išskyrus pasaulėžiūrinis klausimas, t. y. ten, kur buvo suduriama su religijos bei auklėjimo klausimais. Buvo dar šokių tokių skirtumų pažiūrose ir prezidento institucija, kurios valst. liaudininkai, o ypač socialdemokratai visiškai nenorėjo — laikėsi nusistatymo, kad galėtų tas funkcijas atlikti ir seimo pirmininkas. Tačiau nuo balsavimo susilaikė tos abi partijos daugiausia dėl pasaulėžiūrinio dalyko, ypač dėl Bažnyčios padėties ir tikybės mokymo mokyklose. Tuo būdu konstitucija buvo priimta 94 balsais iš 94 dalyvavusių tame posėdy. Už balsavo

vo' visi dalyvavę krikšč. demokratai, žydai, išskyrus vieną, ir vienas nepartinis. Prieš balsavo tik vienas nepartinis Zubauskas, o valstiečiai liaudininkai, socialdemokratai ir kt. susilaikė. Socialdemokratai giedant himną iš salės išėjo, atseit, protestavo prieš džiugavimą konstituciją priėmus, tačiau prieš ją nebal-savo.

Šiandien aną Steigiamojo Seimo konstituciją pripažįsta vieni teile demokratiška ir teisėta konstitucija ir valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai. Tada jiems jau ištikrųjų buvo nepatogu balsuoti už konstituciją, kuri pradedama žodžiais "Vardan Dievo Visagalio". Juk socialistai tikybą buvo apskelbę prietariais nesuipratūsios minios. Aišku, jie negalėjo balsuoti už Bažnyčios teisių apdraudimą bei už tikybės mokymą mokyklose. Juk tai buvo pačioje Steig. Seimo pabaigoje — 1922 m. rugpjūčio 1 d., t. y. prieš netrukus būsiančius eilinio - pirmojo seimo rinkimus. Ką gi būtų tekę sakyti savo rinkėjams, kaip bekonveiktai kunigus, jei būtų balsuota už palikimą jų turimos vietos lietuvių tautos gyvenime.

Antras didelis ir epochalnis Steigiamojo Seimo darbas buvo žemės reforma. Pagal įstatymą žemės savininkams tegalėjo būti palikta 80 ha žemės, o visa kita priskirta į žemės reformos fondą, kuris išskirstomas pirmiausia kariam savanoriams aprūpinti ir apskritai mažžemiams bei bežemiams. Ir šis įstatymas buvo priimtas 1922 m. kovo 29 d. už jį tebaluojant vien krikšč. demokratų blokui ir nepartiniam Žitinevičiui, tam pačiam, kuris balsavo ir už konstituciją. Valstiečiai liaudininkai ir žydai susilaikė (iš viso 29), o socialdemokratai (7) balsavo prieš. Liaudininkai anais laikais, mat, dar svyravo netoli socialistų ir kalbėjo apie žemės nacionalizavimą, nors nesispyrė tą įgyvendinti tuč tuojaus. Be to, jie siūlė kiek mažesnes neliečiamas normas, nors šiaip nebuvo toli nuo krikščionių demokratų (ypač kaikurie iš jų, pvz. A. Rimka). Socialdemokratai anais laikais buvo radikalesni už šiandieninius ir aiškiai stovėjo už visos žemės nacionalizavimą bei valstybinę ūkio kontrolę. Kaikurių jų ano meto kalbos radikalių, net primenantis komunistų kalbas. Jie nepripažino privačios nuosavybės, todėl žemės skirstymą bežemiams po gabalėlį laikė netikslu dalyku, nors patį nusavinimą, atėmimą iš dvarininkų rėmė.

Steigiamojo Seimo pravesta žemės reforma turėjo milžiniškos reikšmės. Politškai bei tautiškai tai reiškė pašalinimą iš

Lietuvos gyvenimo sulenkėjusių dvarininkų įtakos ir sustiprinimą lietuviškosios liaudies. Pasidariusio žemės savininku, ūkininku, buvusio bežemio pasikeitė visa psichologija. Tas beabejo jantama ir nudieniam Lietuvos gyvenime, nes kochozinėje sistemoje beabejo daug svetimiau jaučiasi buvęs ūkininkas, negu buvęs kumetis. Reforma buvo reikšminga taip pat ūkiškai, nes smulkus ūkis daug lengviau galejo išvystyti pelningus pieno bei gyvulių ūki, negu tai būtų galėjęs padaryti stambus ūkis ir dar atsilikusio galvijoimo dvarininko rankose.

Kitas ūkiškai labai svarbus Steigiamojo Seimo darbas buvo išleidimas savo valiutos, kuri nuo pat pradžių buvo pastatyta ant stiprių pagrindų ir pasirodė pastoviausia Europos valiuta. Ji laidavo normalų Lietuvos ūkio vystymąsi, kai kaimyniniai kraštai dar pergyveno eilę sukrėtimų.

Kokią tik Lietuvos gyvenimo sritį imsimė, visur rasime pagrindus padėtus Steigiamojo Seimo. Jis įkūrė visą eilę bankų, universitetų, meno ir muzikos mokyklų, Čiurlionio vardo meno galeriją, ir t. t. ir t. t. Jo išleisčių apie 300 įstatymų aptvarkė visas Lietuvos gyvenimo sritis.

Sutvarkė Steigiamasis Seimas ir užsienio reikalus. Jo vadovybėje buvo nustatytos valstybės sienos — specialiomis sutartimis su Latvija ir Sovietų Rusija, taip pat nustatyta ilgametė laikyena su Lenkija, okupavusia Vilniaus kraštą. Kai ginklo ir diplomatinio kovų priemonėmis nepasisekė atgauti sostinės, kai Lenkija Steigiamajam Seimui tebedirbant paskelbė Vilniaus krašto inkorporavimą į Lenkiją, Lietuva atsiskė su ja palaikyti betkokių santykius.

Taip pat Steigiamojo Seimo metu Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungą, ir užmezgė diplomatinius ryšius su visomis valstybėmis. Buvo išgautas didelės dalies valstybių pripažinimas Lietuvos de jure, o netrukus ir paskutiniosios pripažino (Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija — 1922 m. gruodžio 20 d.).

Parlamentarinės demokratijos priešų autoritetiniam režimui paremti dažnai nurodoma ir nevalyvas formas išvirstanti partinė agitacija. Beabejo tai neigiamybė, kuri priklauso nuo visuomenės kultūrinio lygio, tačiau tenka priminti, kad Steigiamajam Seime mūsų partijos parodė augstą valstybingumą lygi ir nesimetė į beatodairines varžbas, bet stojo į rimtą valstybinį darbą. Dirbo visos didžiosios frakcijos seimo komisijose ir vyriausybėje buvo sudaryta koalicinė — krikščionių demokratų ir valst. liaudininkų.

Steig. Seimo prezidiumas buvo sudarytas koalicinė — pirm. ninkas krikšč. d. A. Stulginskis, I vicepirm. valst. l. dr. J. Stangaitis, II vicepirm. — k. d. kun. J. Staugaitis (vėliau Zemačių vyskupas), I sekr. valst. l. — L. Natkevičius, II sekr. — k. d. P. Radzevičius ir dar du sekretoriai — soc. d. B. Cirtautas ir žyd. atstovas N. Fridmanas.

Kai 1920 m. rudenį Steigiamajam Seimui bei vyriausybei iškilo neatidėtinų dienų reikalų, kai reikėjo gėlbėti pačią valstybę nuo grėsusio lenkų okupacijos pavojiaus, kai reikėjo vesti sunkią ginklų ir diplomatinę kovą, valstybės pagrindų tvarkymo darbus teko laikinai atidėti. Kad sprendimų būtų greičiau pastebima, buvo sudarytas vad. Mažasis Seimas — atseit Steigiamojo Seimo delegacija, o visas Steigiam. Seimas buvo paleistas atostogų. Mažasis seimas veikė nuo 1920 m. spalio 22 d. iki 1921 m. sausio 17 d. Jis vėl buvo sudarytas ne iš vienos vadovaujančios partijos, bet iš visų. Į jį įėjo: iš krikšč. dem. — St. Seimo pirmininkas A. Stulginskis, M. Krupavičius ir A. Tumėnas; iš valst. liaud. — M. Slezevičius ir V. Lašas; socialdem. — K. Vens-

LAISVĖS KOVOS ĮPAREIGOJIMAI

Kai bent kiek giliau peržvelgi Tėvynės laisvinimo pastangas, kai persvarstai mūsų užimtą poziciją ir akcijos vedimo tinkamumą, neretai prisiversti pagalvoti, kad nevisada tinkamai ir vietoje pabrėžiame svarbiausiąjį momentą, visoje laisvinimo kovoje — užmirštame pačią kovojančią tautą, vis dar atkakliai ir veiksmingai besipriešinančią svetimai priespaudai.

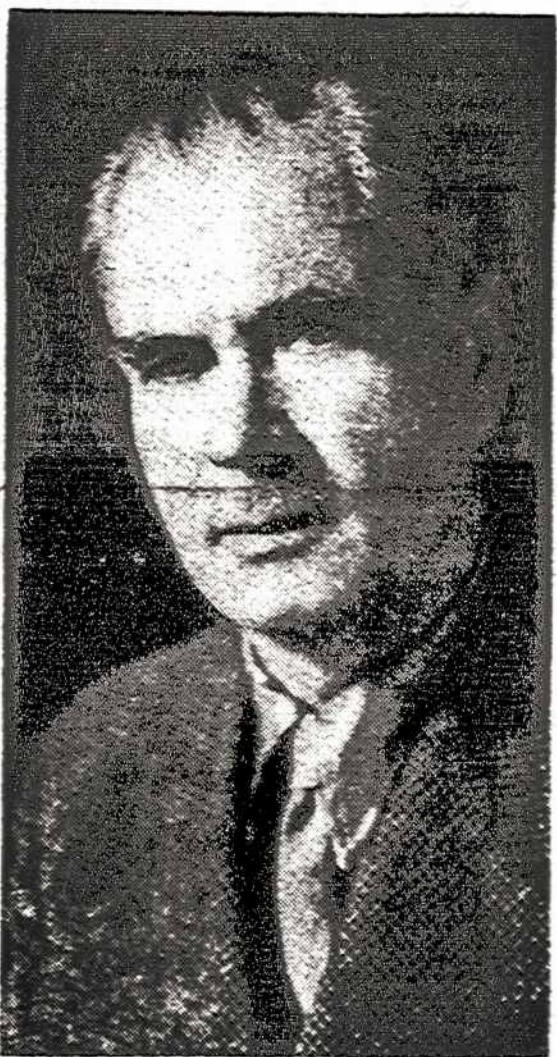
Stambi saują pasitraukusiųjų iš Tėvynės, gražiai talkininkaujama senesės kartos išeivių ir būrio čia gimusių lietuviškos dvasios amerikiečių bei kanadiečių, gana narsiai kelia viešumon Lietuva ištikusią nelaimę, bando laimėti daugiau draugų, daugiau pritarėjų įtakingose Vakarų pasaulio vietose ir bando tinkama linkme pakreipti ir šių kraštų viešąją opinią. Neretai mes šaukiame, apeliuojame į laisvųjų sąžines, siunčiame rezoliucijas, priminimus ir padėkas, prašome

pareiškimų, meldžiame patikimumą, rašome raštus, renkame parašus, bet ir vėl užmirštame vieną ir svarbiausiąjį: per retai prakalbame kovojančios tautos vardu. Ne mes, čia išeivijoje paskendę ir vis giliau grimstą į tarpusavių rietenų makalynę, galime dar užimponuoti didžiųjų akims, bet tik tie, ir šiandien gyveną Tėvynėje ir šiandien jau vientolikietai metai tempia sunkiąją okupanto našta. Turime kalbėti ne savo, bet jų vardu, turime ne prašyti, ne maldauti, bet reikalauti Lietuvos išlaisvinimo. Reikalauji todėl, kad pati Lietuva yra karo padėtyje su Sovietų Sąjunga, ir prieš, gausnio ir stipresnio prieš, įvykdytas užėmimas, juk dar nereiška lietuvių tautos pasidavimą ar susitaikymo su savo nelemtuju likimu. Ir tuo metu, kai pasaulis galvoja, kad jau dešimtmetis praslinko nuo II karo pabaigos, kaip tik tuo pačiu metu kruvina kova vyksta ir toliau mūsų tėvų žemėje. Patikrintos žinios tvirtina, kad nelygioje kovoje prieš raudonąjį engėją, jau yra žuvę 35.000 mūsų brolių ir sesių! Štai, kur negincijama ir šventa kraujo auka ant Tėvynės laisvės aukuro, kurios nuginčyti nestengia nei pats okupantas. Tai rodo, kad lietuvių tauta duoda tvirtą ir nepajudinamą atsaką drisusiems pasikėsinti prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. O mes, save neretai laiką "geriausiais tautos sūnumis" ar įstengiami išnaudoti tą taip svarbų ir svarų faktą — kovojančios tautos, mūsų partizanų nuopelį? Ar paduodame pasauliui tas žinias, atėjusias tiesiai iš kovos lauko Lietuvoje? Ar perteikiame mūsų tautos pasiryžimą ir ne maldavimą, bet neatsaukiamą reikalavimą — laisvės Lietuvai! Vargu ar padės protesto rezoliucijos ir kiti popieriniai demaršai, jei neišnaudosime lietuvių tautos kraujo liudijimo, kuris tik vienas tegali būti nepajudinamu ir konkrečiausiu įnašu visose laisvinimo pastangose. Kai mūsų visas ryžtas ir pastangos (nukelta) 7 psl.)

STEIGIAMOJO SEIMO NARIAI ŠIUO METU GYVENA TORONTE

Vaclovas Vaidotas

Kazys Kupčiūnas

lauskas ir žydų atst. N. Fridmanas. Kandidatais buvo: St. Seimo vicepirm. dr. J. Staugaitis, L. Natkevičius, J. Krikščionas, Juozas Vailokaitis, E. Draugelis, S. Kairys ir M. Soloveičikas. Tai gi įėjo į jį ir socialdemokratai, nors svarstant Maž. Seimo sudarymą buvo pasisakę griežtai prieš.

Pirmoji parlamentarinio laikotarpio vyriausybė taip pat buvo koalicinė. Min. pirm. dr. K. Grinius, vadaus r. min. R. Skipitis, krašto apsaugos — K. Zukas, užsienio r. — J. Purickis, teisingumo — V. Karoblis, švietimo — K. Bizauskas, finansų ir prekybos — pramonės — E. Galvanauškas, žem. ūkio — J. Aleksa, žydų r. — M. Soloveičikas ir gudų r. — D. Siemaška.

Valstiečiai liaudininkai oficialiai koalicijoje su krikšč. dem. lieka iki 1922 metų sausio 13 d. Naujas kabinetas oficialiai nebesikaitė koalicinis, jokia kita partija atsakomybės dėl jos veiklos nesiėmė, tačiau jo sudėty buvo visa eilė žmonių daug artimesni valst. liaud. ir net soc. dem. negu krikšč. demokratams: min. pirm. E. Galvanauškas, užs. reik. min. — V. Jurgutis, krašto aps. — B. Sližys, vadaus r. — K. Oleka, švietimo — P. Juodakis, finansų, prek. ir pramonės — J. Dobkevičius, žemės ūkio — J. Aleksa, teisingumo — V. Karoblis, susisiekimo — P. Vileišis, žydų ir gudų r. — tie patys.

Šios sudėties kabinetas yra pasirašęs ir konstituciją, tik vietoj Vileišio susisiekimo min. pasirašė i. e. p. B. Tomašauskas.

Tai gi galime pasigėrėti Steigiamojo Seimo ne tik darbų vaisiais, bet ir metodais bei dvasia, kuria buvo dirbama. Valstybinis darbas buvo dirbamas neprityusių žmonių, neturinčių nei pasirošimo nei praktikos, bet gera valia ir pasiryžimu ir atnešę gražių vaisių. A. St.

IS "Tiesos" puslapių

Sukomunistintas "Inkaras"

"Inkaras" apdovanotas tarybine technika

Lietuvos nepriklausomo gyvenimo dienomis Vilijampolėje buvo pastatytas gumos ir guminės avalynės fabrikas "Inkaras", kurio augštos kokybės gaminius prisimena kiekvienas lietuvis. Tenka stebėtis, kad komunistai nepakeitė "Inkaro" pavadinimo į kokią "Raudonąją pašvaistę", "Raudonąją Spalį" ar panašiai. Pavadinimas "Inkarui" paliktas tas pats, bet jame įvesta komunistinė tvarka: "Inkaro" gumos-avalynės kombinato kolektyvas, nuolat įvaldydamas naują tarybinę techniką, pateikia vartojamai vis daugiau tekstilinės, guminės avalynės. Taip skelbia "Tiesos" korespondentas drg. Varkulevičius. Savo straipsnyje jis gana smulkiai aprašo, kaip gi iš tikrųjų atrodo ta "naujoji tarybinė technika", kurios dėka fabrikas dėl prastos kokybės gaminių vien tik tai praėjusiais metais turėjo šimtus tūkstančių rublių nuostolio.

Geležiai sodžiuose

Paruošimo ceche grupė darbininkų ruošia gumai gaminti mišinį. Į skardinius katilus pilami chemikalai, kaučiukas ir sudžiai. "Tiesa" nusiskundžia, kad sudžiai nėra siojami, nes fabrikas, aprūpintas priešakinę tarybinę techniką, vis dar neturi sudžiams sijoti mašinų. Todėl sudžiuiose pilna virvagalių, geležalių ir akmenų. Aišku, guma, kurioje įsimašo tokių priemė, niekam netinkama ir ją tenka nurašyti į nuostolius kaip broką. Per išgverusias duris ir išmuštus langus traukia skerskė vėjis ir po visus kampus nešioja juodus sudžius, net ir tada, kai gaminama balta guma, kur jau pagal visas taisykles juodi sudžiai nereikalingi.

Paruoštos gumos mišinys toliau keliauja į valcų mašinas. Duokime žodį drg. Bašlamonovui: Ceche stovi sugedę treji valcai. Valcai Nr. 2 stovi jau trečias mėnuo, valcai Nr. 7 — pusmetis, o valcai Nr. 1 — beveik du mė-

tai. Vieni iš jų neveikia dėl elektros motorėlio, antrieji — dėl dantricio. Ir kada juos pagaliau sutvarkys, niekas nežino. Čia meistras Bašlamonovas nusiskundžia, kad visą žalią gumą tenka sudoroti dviem valcais, kas praktiškai yra neįmanoma. Todėl fabriko kampe jau kelin-tas mėnuo guli krūva neapdirbtos gumos.

Apie atšokančius padus Toliau guma leidžiama į kitas mašinas, vadinamas kalendromis, iš kur jau išeina pagamintos gumos plačios juostos. Kalendrose guma vėliasi prie volų. Darbininkai tepa volus vazelinu. Problema atrodo puikiai išspręsta, bet išriealuota guma vėliau nelimpa prie botų ar kaliosų padų. Gumai padėti nėra statų. Ji mėtoma ant dėžių ir statinių. Rezultate apsieivia visokiais nešvarumais. Korpėjai stengiasi padaryti normą virš plano. Jie nesisimulkinia ir nesigražia, jeigu botams auliukai kreivai sukerpami, nors dėl to vėliau išeina kreivi botai. Didžiausia bėda prasideda su kulnėmis ir padais. Ir kulnis ir padus tenka du kartus tepti klėjais, kad jie tvirtai laikytųsi. Tačiau daugumas darbininkų priešakinės technikos vardan kulnis klėjais tepa tik vieną kartą, o darbininkė drg. Emeljanova sugalvoja dar mandresnį triuką: "Tepdama klėjais padus savavališkai atskiedžia klėjus tik todėl, kad su skystesniais klėjais jai lengviau būtų tepti. O kad nuo tokio klėjavo greit atšoka padai, — jai nesvarbu". Iš pagamintų 639 porų guminių batų 451 pora paskiriama į trečią rūšį. Kagi — linksma tarybų Lietuvoje: šoka žmonės, šoka padai nuo batų... Nuostabi, tikrai nuostabi ta priešakinė tarybinė technika.

"Tiesa" bara "Inkaro" vadovus

Drg. A. Varkulevičius kimba į kultas "Inkaro" vadovams. Fabriko direktoriumi yra drg. Mickevičius, o partinės organizacijos sekretoriumi — drg. Kalmanavičius. Jie puikiai žino, kokia bloga tvarka "Inkaro" fabrike, bet nieko nedaro. Šių metų sausio mėnesį fabrike liko 2.769 poros vyriškų kaliosų, kurių net prie geriausių norų negalima išleisti į rinką, nes, tenka manyti, padai atšoko dar nesusėjus darbo užbaigti.

Vadovai savo ruožtu skundžiasi žaliavos stoka. Odos - avalynės pramonės treštas neatveža laiku žaliavos arba ją pristato labai blogos rūšies, o kartais "Inkarui" skirtą žaliavą už kyšius parduoda kitiems fabrikams.

"Tiesos" korespondentas drg. A. Varkulevičius straipsnį užbaigia enkavedisto tonu: "Inkaro" kombinato kolektyvas privalo iš pagrindų šalinti trūkumus, ryžtingai kelti produkcijos kokybę".

Taip šiandien atrodo "Inkaro" fabrikas, kurį komunistai apdovanojo "priešakinę tarybinę techniką". Vargšas senasis "Inkaras". Vyt. Kastytis.

Ruonių medžioklė Kanadoje

(CSc.) Balandžio ir gegužės mėnesiais medžiotojai nulupa 260.000 ruonių kailių. Juos sumedžioja prie Labradoro krantų ir St. Lawrence įlankoj. Kailiai yra lupami nuo ruonių mažiųjų, nesenusių kaip 10 dienų; bendra kailiukų vertė siekia vieną milijoną dol.

Istatymas dar nenustatė, kiek ruonių gali būti užmušta kasmet. Tuo tarpu Prifiloff salose, kur Aliaskos medžiotojai ieško ruonių kailių, yra įvesta griežta kontrolė ir nustatytas leidžiamų užmušti ruonių skaičius.

Paskutiniais metais ir Kanados vyriausybė tuo reikalu susirūpino, nes ir ruoniai gali būti išnaikinti, kaip tai atsitiko su vietos stumbrais (buffalo). Dvejiems žymies biologams yra pavesta studijuoti ruonių reiklą ir pamėginti nustatyti jų skaičių. Tai yra dr. Dean Fischer iš

federalinės biologinės stoties prie St. Andrew, New Brunswick, ir dr. David Seargent iš New Foundland Fisheries Research Station prie St. John.

Ruoniai negyvena poromis: Siaurės ruoniai patinai įsitaisto harems ir juos gindami kovoją ligi paskutiniųjų.

Mokslininkai pripažįsta, kad medžiotojų vartojamas būdas užmušti ruoniukus sudaužant jų galvos kiaušą yra žmoniškas, nes jis yra greitas, be ilgo kankinimosi. Dabartinės medžioklės pagyginus su vykusiomis seniau, kada 300 laivų su 10.000 medžiotojų ir jūreivių išplaukdavo sezono laiku, yra daug mažesnės. Kanados vyriausybė susirūpinusi, kad nebūtų išnaikinti ruoniai paskutiniai likučiai, kol bus įvesta medžioklės kontrolė. Jai nustatyti tik trūksta reikalingų žinių.

Būsitate patenkinti

"SALADA" TEA

DEZUTESE arba MAISELIUOSE — tai yra **PUIKIAUSIA KANADOS ARBATA**

VAŽIUOK Į DARBĄ ant

C.C.M.

TAI GERIAUSIAS DVIRATIS MIESTE!

MALONŲ PRISIMINIMAI

SEVCENKOS OPEROS RŪMAI KIIVE.

Taip kaip Kiivas, stovėdamas augštai ant dešiniojo Dniepro kranto, dominuoja Ukrainos centrinę dalį, taip Sevcenkos Operos Rūmai dominuoja Ukrainos kultūrinį gyvenimą. Tarp jos puikių sienų aidėdavo daugelio Ukrainos tautinių operų garsai . . . muziką ir laisvę mylinčių ukrainiečių simbolis.

Nors šiandien Sevcenkos Operos Rūmų garbė po vergijos šešėliais, nebe ta, tačiau jie stovi, kaip buvusios laisvos Ukrainos prisiminimas, kad ji vėl bus laisva . . . tai malonus prisiminimas.

JŲSŲ MALONUMUI SPAUSDINA . . .

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa - Windsor - Montreal - Hamilton

Tariama BREDINGS

Pavergloje tėvynėje

Jonavos raj. Vorosilovo vardo kolūky blogai eja su pavasariu sėklom — pagal planą veikią turėti 1000 centnerių, o kolūkyje yra vos 7 centneriai. Ne kiek geresni reikiai ir kituose kolūkiuose. Kukurūzų auginimas kolūkių pirmininkų tarpe nepopuliarus. „Komunarų“ kolūky eja „nesupilta nei pusės sėklos“. Cirkos vardo kolūky instriktorius Sarkovas. Rajone tur būti pasėta 1400 centn. kukurūzų, bet niekas nesirūpiną tuo.

Jonavos rajono partijos komiteto sekretorius MTS zonai Lysovas. Partijos rajono komiteto instruktoriai Ivanovas, Trofimovas, Jankauskas, Ketėdas. Rajono komiteto sekretoriai yra Matukas ir Dujėvas.

Anykščių vidurinė mokyklė pavadinta Jono Biliūno vardu. Mokytojas J. Stundžia rašo „Tiesoje“ beveik 30 metų dirbęs mokytoju, mokydamas Anykščių apylinkėse. Išėitų, kad nebe jaunuolis, nes esąs pergyvenęs du karus. Nebeori leisti imperialistams sukurstyti naują karą.

Vilkaviškio rajono prokuroras Krauskas.

Bokevičmō šulų — Markso, Engelo, Lenino ir Stalino raštų Lietuvoje iš viso eja išleista 5471.000 egzempliorių. Išleista Markso ir Engelo raštų du tomai, Lenino r. 30 tomu, o Stalino raštų 13 tomu. Tik kažin kas juos skaito.

Rusu vad. klasiku raštai eja veik visi išversti ir lietuvių kalba. Pradėtas leisti Gorkio raštų rinkinys — 20 tomu, Gogolio — 5 tomai.

Šiaulių rajono „Raud. vėliavos“ kolūkis turi 4970 ha žemės, tame tarpe 3082 ha ariamos, pievų ir ganyklų — 956 ha. Už darbdarbiams pernai sumokėjo 3 klę grūdų ir 3 rublius, be to, dar dave pašarų, cukraus „ir kitu gėrvbiu“. Kolūkių pirmininkas A. Giedraitis. Briadininkai: A. Mikšys, E. Pauliukas ir Pranas Brašiškis.

Lukšiu miestely. 8 klm nuo Šakių, yra Lenino vardo kolūkių centras. Jo pirm. Kostas Glikis. Gvulininkystės „darbuotojos“ Mockaitienė, Mauzaitė. Sprindžiūnienė ir „eilė kitu“ buvę Maskvos ž. ūkio parodoje.

Kolūkių pirm. pavaduotojas yra Bubilaitis, eja, per 40 m. vy-

ras. Kitas pavaduotojas Jakšys, galvijų fermos vedėjas Ulinskas, Apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirm. Juodulaitis. MTS agronomė Totilaitė, agronomas Isganaitis, zootechnikas Kazauskas, brigadininkas Zizas, socialininkystės brigadininkas Pušaitis. „Tiesos“ korespondentas J. Požera.

LTSR knygų rūmai, tai 1945 m. balandžio 6 d. įsteigta biblioteka, ji eiaidžia kas metų ketvirtį „Knyrų metrašty“, kas mėnesį „Žurnalų ir laikraščių straipsnių metraštį“, o be to, metraštį „Tarybų Lietuva TSRS spaudoje“. Rūmų bibliotekos vedėja yra M. Ruzytė, bibliotekininkės B. Grybaitė ir J. Micienė.

V. Kapsuko - Mickevičiaus gimimo 75 m. sukakčiai paminėti valst. istorijos - revoliucijos muziejuje atidaryta jo paroda. Išstatyta fotografijos, dokumentai, spauda.

Vilniuje prie namų, kuriuose Kapsukas gyveno „savo pogrindinės veiklos laikotarpiu“ 1904-1907, prikalta lenta — Gailestinis seserų g-vė Nr 9 ir Krautuvės g.v. Nr 6/4, kur jis gyveno 1906.

Balandžio 7 d. Vilniaus filharmonijos salėje įvyko Kaosukui paverbti iškilmingas posėdis. J. atidarė miesto partijos sekr. M. Kenevičius, kalbėjo apie Kapsuką Snieckus. Po to sekė koncertas.

Ruošiamą Kapsuko atsiminimų knygą „Caro kalinimose“. Vilniaus literatūriniam muziejuje eksponuoti Kapsuko raštai ir literatūra apie jį.

„Tiesos“ redaktoriaus pavaduotojų pasirašo J. Karosas arba P. Griškevičius.

Sios traktorininkų mokyklose dėstoma lietuviškai ir rusiškai: Bukiškių, Panevėžio, Ukmergės, Vėrių, Keuno. Lietuviškai dėstoma: Viekšnių, Vilgvilės, Raseinių, Šlapaberžės ir Šilutės mokyklose.

Stoias ir Kauno Politechnikos Instituto aspirantūra dokumentu tame turi pristatyti ir „kadru“ iškaitos asmenis lapu su foto nuotraukomis. Eozamenus laiko „iš specialybės disciplinos, iš marksizmo - leninizmo pagrindų ir iš vėjos sveitinimo kalbos“.

H. Korsakienės knygą „Klasės garbė“, išversta i kiniečių kalba.

HAMILTON Ont.

Motinos Diena paminėta gegužės 1 d. pamaldomis, kurių metu kun. dr. J. Tadarauškas pasakė šventei pritaiktą gražų pamokslą. Po pietų vengrų salėje įvyko oficialioji dalis. I. Matusevičiūtė iš Toronto turėjo pasakaita, kurioje labai jausmingai ir taip įtikinančiai atkreipė mūsų dėmesį i lietuvių kalbos grynumo išlaikymą ir perdavimą jaunajai kartai. Prelegentė pasakė, kad jau dabar esame daugeliu atveju liudininkai liudnykiu, kai šeimose miršta lietuviai Lietuvai dar nespėjė nė užaugti.

Meninėje dalyje gražiai pasirodė vyks. M. Valančiaus šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojos Ant. Grajauskaitės. 8 metų mažytės mergaitės atliko „Drugelius“ ir „Gėlių šoki“. Daug simpatijų sulaukė Silvija Martinkūtė savo deklamacija ir vaidyba „Našlaitės“ gyvame paveiksle. Gražiai buvo paruoštas montažas „Kaip atsirado Motinos diena“. Puikiai vaidyba išsiskyrė Milda Pusedė rytė ir Gediminas Breichmanas. Skaitlinių šeimų motinos, sudariusios šios dienos minėjimo garbės prezidentūra, buvo organizacijai anodavotos vertingomis dovanėlėmis, o už vis gražiausia išpuodi sudarė mažųjų mergaičių išteikimas ioms gėlių.

Minėjimas baigtas Tautos himnu. Nors buvo labai erazi ir šita sekmdienio popietė, visdėto i šia švente susirinko netoli 300 hamiltoniečių. Prie įėjimo surinkta \$82.40 aukų. Buvo \$30 išlaidų, o likusieji \$52.40 bus išsūsti i Vokietija neturtingoms motinoms sušelpiti.

Senųjų ir naujųjų ateivių susiartinimo šventė — bankietas, kuri balandžio 30 d. parapijos salėje surengė klebonas ir bažnyčios komitetas, praėjo su dideliu nasiekimu. Vakarienių buvo gražiai ir skoningai paruošta, o nuo valgių stalai lūžo!

Svečiams sėdinti prie stalu, scenoje pasirodė mūsų skaitė Jonė Eidukaitytė ir Irena Gaižauskaitė, suvaidindamos trumpą humoristinį vaizdelį, kuri, pagal J. Gliados novelę „Lionė“, scenai paruošė Z. Sukienė. Irena vaidino daktarę, o Jonė kaimo moterėlę — pacientę. Jaunosios scenos mėsėgins pasirodė visiškai aueštumoje.

Dramos teatro „Aukuras“ artistai davė pora trumpų satyrinių scenų, kuriose vaidino A. Sturmatis, Rocevičienė, Panavas ir E. Kudabienė.

Vakarienių dalyvavo svečių iš Toronto ir visa eilė Hamiltono ir apylinkės lietuvių — senųjų ateivių.

Tikime, kad parapijos pradėtas šia kryptimi lietuvių suartėjimas ateity plėsis ir atneš gražių vaisių. Šios vakarienių metu taip pat pasirodė ir senųjų imigrantu jaunuosios kartos atstovų jaunoji Kanevaitė, kuri puikiai pagrojo akordeonu. Ji buvo svečių išaukta pakartoti net tris kartus. Būtu begalo džiugus reiškinys, kad ir senųjų mūsų tautiečių jaunimas lankytų lietuvišką mokyklą, ko iki šiol dar neteko girdėti.

Hamiltoniečio Andriaus Petkevičiaus vestuvės gegužės 14 d. Worcester, Mass. Sk. St.

When the North Wind doth Blow... you shall have

Comfort!

WITH

Waterbury Furnaces

AND AIR CONDITIONERS

Gazas ar alyva

Mūsų užsiėmimas — automatinio šildymo įrengimas.

KREIPTIS: GARNEY & CO. 15 BARTON AVENUE Telefonas ME. 2554

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos: 1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Barris St., Hamilton, Ont. Telef. JA. 8-8275.

Hamiltoniečiai!

Š.m. gegužės 1 dieną naujoji atidarymas

LIETUVIŲ RESTORANAS

su maconiu lietuvišku patarnavimu

MAPLE LEAF

187 JAMES ST. W. HAMILTON, ONT.

Perkant ar parduodant namus HAMILTONE kreipkitės i mūsų atstovą

Zigma, Didžbali,

1294 KING ST. E., HAMILTON Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

WELLAND, Ont.

Su pavasariu Wellandan grizo ne tik šiltas oras ir saulėtos dienos, bet labai sumažėjo ir nedarbas. Atlas Steel ir Page Hershey fabrikai ne tik pašaukė visus senuosius darbininkus, bet kiek girdėti, ima ir naujus. Elektro - Metal įmonėje irgi dirba daug daugiau, negu žiemos mėnesiais. Atrodo, kad lietuvių tarpe darbų kaip ir nebėra.

Kelių atsarg. karių iniciatyva pradėta organizuoti atsargos kariai. Balandžio 24 d. p. Ubeikio ūkyje prie Allenburg buvo steigiamasis „Karių Ramovės“ susirinkimas. Naujai organizacijai linkėtina sėkmė.

Niagara Falls Lietuvių klubo ruoštas balandžio 30 d. vakaras — šokiai praėjo su dideliu pasisekimu. I vakarą suvažioavo daug svečių iš JAV ir Kanados. Gauta gražaus pelno.

Gegužinių sezono atidarymas Niagaros pusiasalio lietuviams įvyksta prie St. Catherine's, Ont., Port Weller Garden - City Beach „geužės 28 d., šeštadienį. Gegužinė prasidės 3 val. p.p. gražiame parke prie Ontario ežero.

Paprastai gegužinės tute viejoje susilaukia daug svečių. Tikimasi ir šį pirmoji šiu metu gegužinę sutrauks daug lietuvių iš plačiosios Peninsulos ir kitų tolimesnių vietovių. Laukiama svečių iš JAV. Ir blogam orui esant gegužinė įvyks, nes bus šokama salėje. Veiks bufetas su minkštais ir alkoholiniais gėrimais ir užkandžiais.

Motinos Dienos minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias laikė tėv. B. Mikalauskas, OFM, ir pasakė šventei pritaiktą pamokslą. Duetu giedojo J. Zubrickienė ir V. Paulionienė, pastaroji pagiedojo solo Ave Maria. Vargonavo A. Paulionis.

Oficialieji minėjimo daly atidarė P. Naiduškevičius, kuris pasveikins motinas, pakvietė B. Simonaitienę skaityti paskaitą. Gražia kalba ir jautriomis mintimis sujauzdino motinas iki asaro. Po paskaitos kiekvienai motinai buvo i teikta gėlė ir sveikinimas. Tuojau sekė proga prištinktas vaidinimėlis, kuri suvaidino vaikučiai, vadovaujami P. Tamulėnu. Visi gražiai vaidino, bet labiausiai visiems patiko R. Ramanauskaitė, dainuojanti savo gražiu balseliu dainelės V. Baltrušės — pasakė — eilėraštį. Puikiai padainavo solo V. Paulionienė. Publika buvo labai patenkinta. Minėjimas baigtas giesme Marija, Marija.

Parapijos komiteto nutarimas. Susirinkęs A. Zinaičio namuose, dalyvaujant klebonui tėv. B. Mikalauskui, OFM, parapijos komitetas priėjo išvados, kad reikia atsiekti numatytos „gegužinės“ birželio 5 d., Bieliūnu ūkyje, taupant laiką ir lėšas metinei parapijos šventei liepos 2 ir 3 d. Ta Dievo Motinos Marijos garbei iškilmingai navedinta Niagaros pusiasalio lietuvių šventė.

Liepos 2 d. kaip tik ir yra Švč. Motinos Marijos Ašlankvmo šventė, kuri nukeliama i liepos 3 d., sekmdienį. Visos Niagaros pusiasalio lietuvių kolonijos yra navesotos Švč. Marijos globai. Tai mūsų dangiškosios Globeišos metinė šventė. Choras iš Niujorko, vadovaujamas muz. P. Sako, ojejos šv. Mišiu metu ir po pamaldų duos koncertą.

LONDON. Ont. Gegužės 21 d., šeštadienį. Londone koncertus šiemet baigęs Toronto Karališkia Konservatoria solistas Vaclovas Verikaitis. Koncertas įvyks miesto bibliotekos auditorijoje, 305 Queens Ave. Londono skautai bilietus jau platina iš anksto.

Ateinančia savaitė apie šia rukią kultūrinę pramogą londoniečiams ir apylinkiu lietuviams bus oranėša plačiai.

Miesto šimtmetis. Tarn birželio 30 ir liepos 9 d. Londonas labai iškilmingai švės savo šimto metų sukaktį.

Ypatinai didelės iškilmės numatytos i jubiliejaus nabaia. Iškilmėna nakviestos duoti pasirodymu vienos Londono gyvenančios tautinės grupės ir farde i lietuvių.

L. E. tas.

Lietuviai pasaulyje

IA VALSTYBES

BALFo Centras balandžio mėnesį iš Kanados aukų yra gavęs \$4 — Simanavičiaus iš LaCombe, Alta. Išviso balandžio mėn. aukų yra gavęs \$4.015.

Vasario 16 gimnazijai per BALFą balandžio mėnesį pasiūstas \$2013. Tame tarpe \$60 iš Kanados — Toronto būrelis Nr. 63 — \$20 ir Vancouverio būrelis 88 — \$40.

Moris B. Sachs, naujai išrinktas Čikagos miesto izdininkas, yra gimęs Sveksnoje ir dar mažas su tėvais atvyko i JAV. Pasidars milijonininku, nusprendė einti i politiką ir galiausiai pateko i šia vieną iš augusių vietų krašto administracijoje. Kalbėdamas per vieną lietuvių sueigą, Moris B. Sachs pareiškė, kad neužmiršo Lietuvos, kurioje yra gimęs. Jis dabar norėtų tapti JAV atstovu i Nepriklausomą Lietuvą.

VOKIETIJA Vasario 16 gimnazijai šiemet basisueigė 4 abiturientai — A. Brinkis, V. Klaupa, V. Raišys ir L. Zandovaitė — priimti studijuoti i Bonnos un-tą. Du pasirinko ekonomika, kiti du — kalbas.

Vasario 16 gimnazijos mokytoja ir bendrabučio vedėja A. Griniene, vietos vokiečių mokyklos vadovė pakviesta, šalia savo tiesioginio darbo, vokiečių mokiniams dėstys kūno kultūrą ir pamoks juos lietuvišku laudies šokių.

Iš Vasario 16 gimnazijos mokytojų personalo išstojo mokyk. Jonas Jurkaitis, dėstęs evangelikų tikybą, Vaclovas Snarskis, dirbes paruošiamosiose klasėse; Mersneris, dėstęs vokiečių kalbą ir katalikų kapelionas bei vicedirektorius kun. dr. L. Gronis. Kapelionu paskirtas kun. dr. Paškevičius. Žadas pasitraukti ir mok. Petkevičius, dėstęs gamtos mokslus.

AUSTRIJA Austrijos jaunimas susirinkęs eaisiausioje Marijos šventovėje Marijzell nasidzėdžio šiais metais melstis už persekiojama Bažnyčią už geležinės uždangos. Atskiru Austrijos vyskypui jaunimas pasirinko sau navičius pavergusios kraštos „Už Lietuvos“ latvius ir Estijos persekiojamus tikinčiuosius pasirvzo melstis Lindo vskvuios jaunimas. Savo rāždą vvkdo renodami specialias pamaldas ir eidami krūviaus kelius mūsų intencija. Tam tikslui išleista knygtė „Via Crucis — Persekiojamųjų krūviaus keliai“. IX tu Krūviaus kefiu stofts visa paskirta mūsų Tėvynės kareivims aomastviti i gražiai namineis visas Lietuvos kančias kreiojamasi i Aušros Vartų Gailėstingai Motina prašant pasigallėimo ir malonės. Tikrai eirazus ir brodiškas Austrijos Jaunimo gestas.

Pabėgėliai Austrijoje susirūnina Vokiečių pabėgėlių savitrašfio „Vokshote“ Nr. 17 / 1955 skelbia oranėšima iš Austrijos, kad Austrijoje tarn vokiečių kilimo pabėgėlių ir užsieniečių kai kur vvravaianti tiesiosio panika. Mat, biomas, kad pagal dabartinį sutarties projektą tiek buvnsieji DP, tiek vokiečiai pabėgėliai ir tremtiniai gali būti ateitvie lankomi Sovietu repatriacinio misliu arba net i paciu austri istai su napaanti repatriuoti „savanoriškai“. Be to, turinti būti sustabdyta visokia ioi propaganda prieš tokia repatriacija, o visos tos rūsies organizacijos — tuchiniai uždarvės „Vokshote“ dāl tokiu nuntaiu nasebi, kad iei praktiškai dabartinis sutarties projektas būtu fatkomas vichu griežtumui, tai visos nabaėliu organizacijos ir vokiečių Landemannschaftai turi būti uždarviti. Repatriacinės komiteios tuo būdu eautu teise neklindomai važinėti no visa Austria, o i tieame austri įetaisne turinti net nadėti, Austri įetaisne neagalėtu pnsuonoti net tokiu asmeniu, turia iay vva eave austri niletvho kstamam net anie didatine eava. šis, kuriuos žmones bolševikai

pareikalaus išduoti. Toks Austrijos esančių pabėgėlių susirūpinimas suprantamas, kad kiti nepirktų savo laisvės pabėgėlių laisvės kaina.

Austrijos vyriausybė ratifikavo JT pabėgėlių konvenciją ir nutarė pabėgėliams išduoti naujus pasus tinkančius kelianti i užsienį.

Vorarlberge mirė šių metų pradžioje Austrijos lietuvis Henrikas Masalskis.

Valdybos posėdy nutarta priimti Austrijos lietuvių bendruomenės Himmelio Ervin šeima, Kristaicio šeima, Pescheck ir Stenceliene. Naujus narius sveikiname!

VENECUELA

Venezuelos Lietuvių Savišalio Bendruomenės atstovų suvažiavimo naujon centro valdybon išrinkti: pirm. J. Bieliūnas, vicepirm. Vl. Kuzavinis, sekret. A. Dirys, išd. J. Zavadskas ir narys L. Jablonskis.

BRAZILIJA

Viena iš seniausių lietuvių organizacijų Brazilijoje yra Lietuvių Sąjunga. Ankščiau ji yra turėjusi nejudomą turtą, susidėjusi iš trijų rūmų, pritaikytų švietimo reikalsms, bet karo metais du pastatai buvo parduoti, norint išgelbėti likusį turtą. Dabar Sąjunga išsirikino naują vadovybę ir rūpinasi sustiprinti savo veiklą. Jai ypač daug padeda Lietuvos konsulas Sao Paulo mieste A. Polšaitis.

AUSTRALIJA

Tragiškai žuvo P. Staukus, Palaidotas Rockwood kapinėse. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė kun. P. Butkus, su kuriuo velionis yra draugė sėdėjęs vokiečių kacetė, politinių kalinių komiteto vardu Sakalauskas ir kiti. Velionis yra kilimo iš Palanagos, gimnazija baigė Klaipėdoje; už pogrindžio veiklą buvo išsiustas vokiečių darbo stovyklon.

Ragina „Grįžti“

Kiek ankščiau Sovietai visokiais būdais ragino „grįžti namo“ gyvenančius Skandinavų kraštuose baltus ir „kitus savo piliečius“, paskiau tokia akcija stenėsi praveno D. Britanijoje, o šiuo metu daug kas net ir iš baltiečių, gyvenančių Vak. Vokietijoje, Prancūzijoje ir kituose Vak. Europos kraštuose, gaura rusu laikraštį, leidžiamą rytinėje Vokietijos zonoje. „Za vozraschenie na rodinu“, kuriuo raginama „sustorasti ir grįžti namo“. Tam tikslui ešas sudarytas to paties vardo komitetas, kurio pirmininkas yra sovietu gen. Michailovas, o iš lietuvių i jį ieinanti N. Vosiliūtė - Daugvietienė, po karo taip pat „grįžusi namo“. Michailovas po II Pasaulinio karo pasižymėjo Italijoje kaip Sovietu repatriacinės komiteios pirmininkas. Laiškai privaičiai gyvenantiems adresatams, matvt, stropiai surinkus per naktikims bolševikų agentus arba vietinius komunistu pareiščius i adresus, dažniausiai siunčiami i rytinio Berlyno, Leipcio (turtum i bolševikinės muges progą), Dresdeno ir kitur.

Watson's

555

CrissXCross

(Patentuota 1945 m.)

Prancūziškos kelnaitės

Specialiai padarytos lengvam priekyminai — patogus elastinis liemens raištis — patogus, patis užsegęs „GRISX X CROSS“ greitis suteikia patogų išvaizdę padaryti iš patiklos šiuos sukautos medvilnės. Lengvai išsklaidoma — nematoma lyginti. Ngal netaisoti. Tinka prie jersey.

W18-54

J. KAMIENSKI Janique Trading Co.

NAUJI IR VARTOTI DAIKTAI I VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir persiuntimo išlaidos užmokamos čia. CENTRINE ISTAIGA:

SKYRIAI: 835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025. WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695. HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264. ST. CATHARINES, Ont., 78 Geneva St. Telefonas 5-7480. EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839. BUFFALO, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, Tel. FI. 1272 ir kitose vietose.

SVEIKATA VIRŠ VISKO!

RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY

Kodėl vilkinti skilvo, kepenų, skilvio rūgščių, inkstų ir kitokių negalavimus? Laiku neatkreipus dėmesio, galbūt ir medicinos mokslas jau negalės pagelbėti. Jeiga kentate nuo skilvo, skilvio rūgščių, kepenų, vidurių užkietėjimo, nervsikinimo; nereguliarių eimų laukoni, skilvie dujų skausmų, skausmų skilvio dešinėje ar kairėje pusėje, skausmų po šonkauliais, deginimo gerklėje, apėtimo prārdimo, nervuotumo, galvos skausmų bei nuolpimų, reumatinių ar artritinių skausmų,

NELAUKITE IKI RYTOJAUS

— nes gali būti per vėlu. STANDIEM, tuojau paimek orbatinį šaukštėlį RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY.

Imti prieš kiekvieną valgį. Tūkstantai kasdien vartoja šiuos vaistus su pilnu pasitikėjimu. Nėra kito pānosaus vaisto. Rezultatai nuo pirmo buteliuko. Kaina tik \$6 buteliukas. Gaunama vaistinėse, arba rašant sekančiu adresu:

LUSCOE PRODUCTS LTD., L.W. 539 BATHURST ST., TORONTO 4, ONT.

VEL ŠAUKIA MUS

Šaukia mus lietuviško jaunimo balsas. Šaukia mus pakelti juos iš vargo, vargo dvasinio ir materialinio. Balsas to jaunimo, iš kurio mes turime teisės tikėti, kad jis bus mūsų ateitis. Mus nuvargiusius pakeis ir neš laisvės troškimą, kovos už laisvės šūkį toliau ir toliau. Jaunimas, kuris išsisklaidęs po platų pasaulį, po visus žemės rutulio plotus kels neteisėtas, klaidas ir smurto pasibaurėjimą, kuris primins savo gyvenamosios vietovės žmonėms tas neteisėtas, kurias kentėjo ir kenčia viena maža, bet narsi ir daug vargų patyrusi tauta prie Baltijos jūros krantų, tauta, kurios sūnūm — dukra yra tauta, kurios vardas yra LIETUVA.

Bet tas jaunuolis-lė, kuris bus priekšmis Lietuvos šauklys, jos kovotojas plunksna, žodžiu, o galutinioje grumtynių eigoje ir vadovu, šiandien yra prisiglaudęs šurpčioje pastogėje, nedatektu gyvendamas, ryžtingai skina savo protui kelią į visą pasaulį. Skina kelią prie knygos — sąsiuvinio. Jis ten mokosi garbinimo mūsų tautos istorijos, gražios ir senos jos kalbos. Jis ten mokosi viso to, ko reikalinga geram tautos reikalų gynėjui žinoti. Bet jis yra ne turtuolis, o vargšas, išmestas iš savo gimtinės, neretas ir nežinas motinos tėvo meilės, nes žiaurūs karas juos iš jo atėmė. Tas vargšas yra neretas sūnus — dukra to, kuri didieji mūsų kaimynai iš gyvenimo kelio išmetė, jo kūną sustremė, neretas yra iš tų, kurie už meilę savajam kraštui, už meilę teisybei, savo sveikatą paliko garsiuosiose 20-jo amžiaus "kultūros paminklų" — kaetuose. Tai tie jaunuoliai, būsimi mūsų kovos ginklačiai, šiandien yra susisipietę į Vasario 16 d. gimnaziją.

Šiandien jie reikalingi skubios paramos. Jie seniaus ta parama buvo reikalinga ir dar labai, tai šiandien jie reikalinga aliamuojančiai greitai.

Ar jau mes negalime pajėgti jiems padėti? O ne. Mes galime ir tai nesunkiai galime jiems padėti. Mūsų sustojimas pradėta darbe yra ne nuovargis, kuris būtų reikalingas poilsio, bet sustingimas, surambėjimas ir savų reikalų kad ir antraeilį, o ne retai ir trečiaeilį, pirmųjų statumų už darbą, už kurį pasaulio Kūrėjas, nenurėdęs gražesnio — kilnesnio — padėti silpnesniajam.

Tad reikia tik pasispaušti, ir tai nedaug, tik truputį ir pridėjus gero noro, visas reikalas bematant susitvarkys ir mūsų pažiba, mūsų ateitis, tie mūsų prikeliamos tėvynės šaukliai galės savo tikslo siekti ir jį pasiekti.

Turėtume rimtai pasvarstyti mūsų gimnazijos remimo klausimą. Jame yra daug spragų. Tos spragos atsiranda, dažniausiai ir ne iš blogos valios. Bet jos atsiranda ir pro jas skersvėjiškai pasišaisto. To neturėtų būti.

Kaip šioje srityje dirbančiam jau nuo 1951 m. teko patirti, kad nesklaidumai, dažniausiai, atsiranda iš to, kad ne vienas nelaiکو duotojo žodžio. Dalis rėmėjų kreipia per didelę dėmesį ne į tikslą, kuriam pinigai renkami, bet į patį rinkėją, lyg tartum nuo jo pareina viskas. Ir dar viena priežastis, tai per mažą dėmesį kreipia gimnazijos reikalui vietos bendruomenių valdybės ir atskirų organizacijų vadovybės. Kartais, atrodo, kad tai tyčiomis

daroma, lyg norint visą darbą paralyžuoti. Taip atsitinka tik iš per didelio stropumo arba nepilno reikalo išsiaiškinimo. Jiegiu šiuos reikinius galima lengviau nugalėti, tai pirmieji — nelaikymas duotojo žodžio, jau yra sunkesnis ir būrelio vadovui tenka dėti labai ir labai didelės pastangos, kad jis galėtų būrelį pilnumoje išlaikyti. Ir tai daro, veik išimtinai, žmonės su augštesniu išsilavinimu. Lyg nesuprastų, kad būrelio vadovas savo darbą atlieka tik liuoslaikiu, nutraukiamu nuo poilsio ir šeimos reikalų. Daugiau iš vadovo reikalaujama, mano nuomone, yra per daug. Taip pat yra žmonių, kurie patys liuoslaikiškai tikslui neduoda nei cento, net esantį bendruomenės valdomuose organuose. O būrelių vadovus, aukų rinkėjus, netik užgauna, bet net viešai įžeidžia, primedami nebučius nesąžiningumus. Tokių reikinių dar dirbant centrinėje gimnazijoje remti komisijoje teko patirti veik iš kiekvienos didesnės kolonijos būrelių vadovų nusiskundimų, o Montrealyje ir pačiam asmeniškai. Su šmeižkais kovoti neapsimoka, bet kontrolės komisijos turėtų kartas nuo karto spaudoje paskelbti revizijos rezultatus. Tai būtų ir moralinis atspirties taškas būrelių vadovams ar kitiems aukų liuoslaikiškiams reikalams rinkėjams.

Tenka apeliuoti ir į mūsų švietimo. Ji tikrai per mažai dalyvauja gimnazijos remime. Per mažai jų esama rėmėjų eilėse, per mažai ir per daug mažai tuo reikalu rašo spaudoje. O jie iš tėvynės gavo labai daug. Jie gavo vertybių, kurių nepajėgė sunaikinti nei karo audra. Tų vertybių dėka, ne vienas iš jų ir šioje šalyje įsikūrė tvirčiai. Iš jų vienas doleris mėnesiui būtų per mažas procentas, bet reikia pasakyti dar liudnesnį faktą — ir to vieno dolerio didelė, o didelė dalis visai neduoda. O ką jau bekalbėti, kad jie prisidėtų

darbu, kaip plunksna, ar būrelių vadovavimu.

Tai tokios spragos, kurias turėtume tučtuojaus užtaisyti ir gimnazijos remimo darbą pastumti stipriai pirmyn. O tai padaryti nėra sunku.

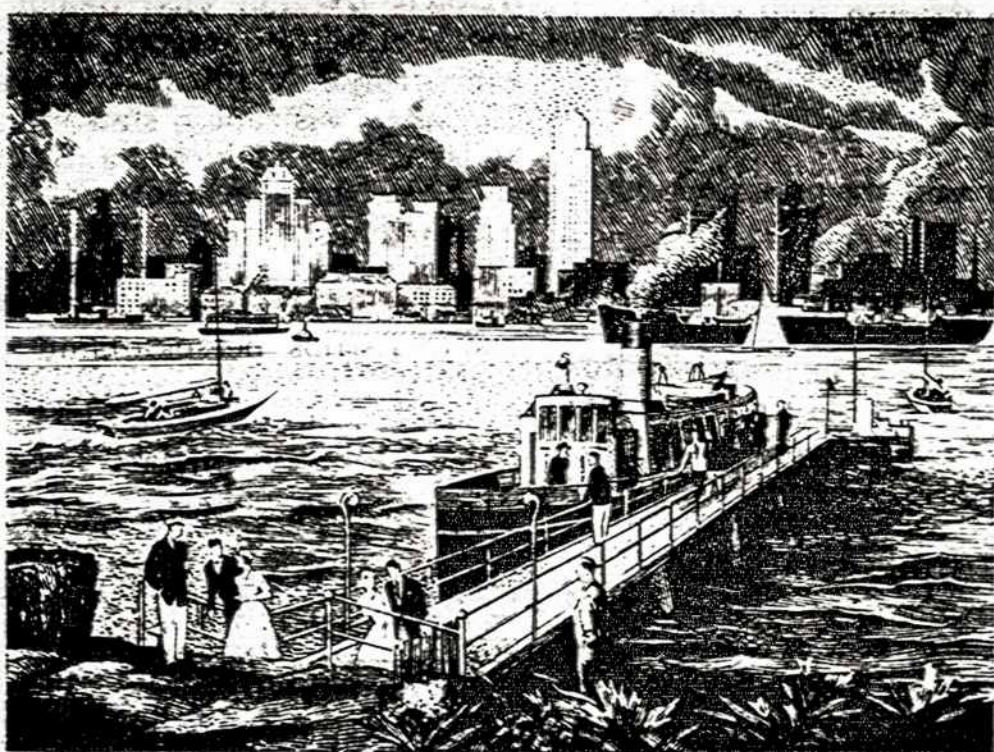
Gal šioje vietoje ir nereikėjo kelti negerovių, kurios pasitaiko mūsų gyvenime, bet manau, kad išsiaiškinti yra geriau, nei nutylėti.

Prasau visus nuosirdžiai persvarstyti savo laikyseną gimnazijos reikalui. Visi įsijaminkime, kad senoji karta diena po dienos retėja. Kitus nuo visuomeninės veiklos šalima pervaigina ne savo profesijoje. Bet kas pakeis? Ir tuo atveju, jeigu tėvynė greitai būtų laisva, savų išlavintų pajėgų turėsime labai ir labai mažai.

Siuo metu tėvynėje, kiek žinios pasiekia, mokyklų tinklas yra gana platus. Bet jose viskas dėstoma taip, kaip okupantas nori. Net matematika ir ta naujoji jo propaganda, ką bekalbėti apie socialinius, gamtos ir visuomenės mokslus. O Lietuvos istorija... taip dorkoma, kad net bausi pagavoti, kas bus, jeiku okupacija užsėtas dar 5 ar daugiau metų.

Kaip bebūtų, kokio padėty esame, rodos, visiems yra aišku. Sava, ir tai vienintelė laisvajame pasaulyje, pilna liuoslaikiška gimnazija yra. Tik maža mūsų parama jai gali užtikrinti egzistenciją ir sudaryti sąlygas jaunimui auklėtis tautinėje dvasioje.

Tad, broli — sesuo, stokim į rėmėjų eiles, padėkim organizuoti naujus būrelius, stiprinkim esamus, suglauskime gretas ir užtikrinkime gimnazijos ateitį. Siuo laiku gimnazijos reikalais rūpinasi Centrinis Salpos Komitetas, esantis 235 Ossington Ave., Toronto, išskyrus Montrealy, kur gimnazijos reikalais rūpintis yra įgaliotas Pr. Simelaitis, gyv. 1271 Allard Ave., Verdun, telefonas TR. 2859. Pr. Simelaitis.

Toronto, Ont., piešė J. S. Hallam, R.C.A., O.S.A. Vienas iš 65 Seagramo kolekcijos paveikslų

SEAGRAMO PAVEIKSLŲ PARODA.... GEROS VALIOS AMBASADORIAI

Kad parodžius kitų kraštų žmonėms, kaip atrodo mūsų šalis, The House of Seagrams paprašė žinomus Kanados dailininkus nupiešti mūsų kanadiškų miestų paveikslus. Šie paveikslai apskrido aplink pasaulį ir buvo parodyti daugiau negu ketvirčiui milijono gyventojų.

Kur tik jie nuvyko, šie Geros Valios Ambasadoriai, jie laimėjo naujų draugų ir geresnio supratimo apie Kanadą, nes jie parodė paskutinius mūsų krašto atsielkus laimėjimus.

Šiandien, dar tūkstančiuose šeimų toliuose kraštuose tebekalbama apie momentą, kuomet šie geros valios kaimynai iš Kanados buvo atsilankę.

The House of Seagram

Vaikų literatūros klausimu

Dirbantiems liet. spaudos platintojams neretai tenka išgirsti nusiskundimų dėl stokos leidinių, skirtų vaikams iki 10-12 metų amžiaus. Gal būtų ir netiksli teigti, kad tokių vaikų iš vis nėra. Anaiptol, jų yra nemažai bet... jie guli apdulkėje knygynų lentynose. Knygėlės, kaip B. Voveraitės "Viltrakių vaikai", St. Zbarsko "Doleris iš Pittsburgo", "Jankaus "Po ragano atsiminimai", "Lėkučio atsiminimai" ir kitos įdomios savo turinū knygelės nepatraukia ne tik vaikų, bet ir tėvų dėmesio. Ir tai tik todėl, kad jos išleistos nepatraukliai, smulkii spaudmeniu ir vargdomo iliustracijom ar net ir visai neilustruotos. Vienintelė puošnią knygelę — V. Nemunėlio "Meškiukas Rudnisiukas" — pasistengė išleisti J. Kapičius JAV-se. Tai buvo viena populiariausių vaikų knygelė, nes ji buvo papuosta spalvotomis, vaikui suprantamomis iliustracijomis.

Tokių spalvotų knygelių trūkumo priežastis yra nesunkiai atspėjama. Išleidimas beveik dvigubai brangesnis, o turtingų leidyklų neturime. Čia ir turėtų

ateiti patys tėvai į pagalbą. Neatidėdant nei vieni dienai, mūsų naujai įsistojęs Kultūros Fondas turėtų paskelbti premiją (\$500 autoriui, ir \$500 dailininkui) už šiais metais išleistą gražiausią bei tinkamiausią vaikams knygą. O plačioji Kanados liuoslaiki visuomenė turi pagaliau išgirsti K. Fondo prašymą aukoti, kiekvienas pagal savo išgales, liuoslaiki išlaikymui. Jei mes šiemet neturėsime tinkamų vaikams knygų, galime drąsiai tarti mūsų dabartiniam leidėjams ieškoti kito verslo, nes už metų-kitų liuoslaikiškos knygos pareikalavimo nebebus — jaunimas nebus įpratęs skaityti gimtąją kalbą.

Čia norėtųsi padaryti priekaištų ir Montreale Akademikams. Gražu buvo iš jų pusės paskelbti literatūrinę premiją už 1954 m. dar nepremijuotą veikalą, bet neturėtume pasiduoti jausmams. Gyvename nenormalų išsivijos gyvenimą ir todėl darant koki didesnę žygį (ypač kreipiantis į visuomenę liuoslaiki reikėtų) reikėtų patys gerai ar tai reikalinga gal yra būtinesni reikalai.

V. A-tis.

NAUJOS KNYGOS

Kun. J. Kuzmickis, MARIJA MUMS KALBA. Atspaudė Nido Press 1954 m. Londone.

Pradžius metų gale Londone, Anglijoje, pasirodė naujas leidinys apie Mariją. Jos autorius — liuoslaiki visuomeniškai gerai pažįstamas iš gausių ir įvairių raštų. Gal ryškiausiai jo vardas — J. Gailius — yra iškilęs vaikų literatūroje, kurioje jis nuo pat jaunystės dalyvauja ir vienu metu buvo "Zvaigždutės" — redaktorius. Dabar štai iš jo literatūrinės plunksnos gimsta religinio turinio knygos apie Mariją. Kaip pats autorius sako pratarėje, tai daryti paskatinęs dabarties apmąstymas. Jis cituoja G. Papiński žodžius knygams: "šiais laikais viskas pasaulis, atrodo, skęsta blogyje; jums pridera sukelti gelbėjimo revoliuciją. Savo juodu rūbu nešiojate gedulą. Gedulą ne mirusio Kristaus, kuris atsikėlė iš kapo ir triumfuoja danguje, bet gedulą visų nužudytų, visų mirusių be vilties, visų nelaimių, kurias sukėlė nepakusimas Kristui". Dėlto autorius panoro būti "dangiškosios Motinos menkas šauklis", kalbas liuoslaikiams apie jos apsiirėjimus įvairiose pasaulio vietose. Pirmoji eilė autorius iškelia liuoslaiki šventovės — A. Vartus, Pažaislį, Ž. Kalvariją, Šiluvą, Girkalnį, o paskui La Salette, Liurdą, Fatimą, Banneux, Sirakūzą. Išvadoje jis primena, kad atspauskoti Marijos apsiirėjimai nesudaro mūsų tikėjimo esmės ir cituoja kardinolą A. Ottaviani: "... tikra religija glūdi tikrame Tikėjime, Apreišime, kuris užsibaigė su paskutiniu apatalo mirtimi ir liko patikėtas Bažnyčiai, jo aiškintojai ir saugai. Daugiau nūko, reikalingo mūsų išganymui, negali būti mums apreiškta... Netgi turtingiausi regėjimai negali mūsų praturtinti naujais gyvenimo ar doktrinos elementais, bet tik naujais uolumo motyvais" — p.p. 158-159. Autoriaus tikslas, matyt, ir buvo išskirti tuos faktus, kurie dabarties religiniame gyvenime reišiasi nauju gyvumu.

Knyga parašyta lengvu, išprusintu stiliumi, atrodo patraukliai. Atspausa ant gero popieriaus, su visa eile iliustracijų. Visa medžiaga paskirstyta trumpais skyreliais, taip kad ir ma-

žiaus išprusiam skaitytojui lengva bus ją skaityti.

Pažymėtina, kad autorius kun. J. Kuzmickis yra pradėjęs leisti religinio turinio žurnalą "Zibintas". Tai irgi rodo autoriaus pasukimą iš beletristikos į tikybines raštiją, kuri tebestokija talentingų plunksnų.

G. Daubaras, UŽDANGAI NUSILEIDUS, apsakymas. Nidos Knygų Klubas leidinys Nr. 6, Rinko ir spaudė Nido Press, London, 1955, 120 psl.

Dr. Daubaras pasirinko beabėgį gerą kelią paverstos liuoslaiki gyvenimui populiarinti išsivijos tarpe. Dalį to gyvenimo jis parodė knyguteje "Duonos beieškančių", taip pat Nidos K. Kl. išleistose. Ten jis pavaizdavo gyvenimą, kaip jį mato bado ir liuoslaiki atgimta jaunute vokiečiai, čia vauzduoja gyvenimą pradžioje okupacijos 1944 m., kai siautėjo raudonarmiečiai ir jiems tar naują išgamos, o padorus liuoslaiki išėjo į girias ir pelkynus su ginklu savo laisvės gini.

Knygoje pavaizduojama, kaip neįvardintame Augšfaičių miestelyje grupė vyrų išgelbėjo nekaltai sumtą ir ryšiais su partizanais apkaltintą pašto agentūrą vėdeją, kaip jį surištą ir prie užvestos bombos paguldę išgama vietos vykdomojo komiteto viršininką išgelbi jį bendradarbė sveikatos punkto vėdeją, kuri tuo būdu įgija visišką jo pasitikėjimą ir dar daugiau gali pasitarnauti saviesiems. Toliau, palikęs aną grupę partizanų, autorius pavaizduoja, kaip trys iš tų pačių partizanų nuvyksta ir įsimaisto į minią sumintųjų liuoslaiki Kauno aerodrome, kad juos painstruktuoju, kaip laikytis partizanams juos gelbinti, kaip pagaliau išvežamų esalonus išgelbimas ir suplūsta į girias partizanauti, o viso pasakojimo pagrindinis herojus Tadas su draugu stoja į raudonąją armiją savanoriu, nes neranda kito kelio kaip patekti į frontą, iš kur galėtų pereiti į Vokiečių pusę, kad ten susirastų savo mylimąją Laimą, kuriai buvo pasisekę pabėgti iš krašto.

Pasakojimas gana sklandus ir intriguojantis. Knygutė ypač teiktina skaityti jaunimui. Jaunimas nuotykis meğsta, o čia tie nuotykiai dar ugdyt patrioti-nį jausmą.

500 metų Beato Angelico

Jei kada įeisi į Minervos aikštės dominikonų bažnyčią Romoje ir jei palengva, maldininko žingsniu, apeisi ją, čia susidaramas prie vieno, čia prie kito paminklo, žemai nusiženklamas prie paprastai puošnios Švenčiausio Sakramento koplyčios, atrasi viename šone ir Beato Angelico antkapį. Baltas, tačiau jau iškorėjęs, amžių nuzulintas, marmuras, su iškaltu palaiminto vienuolio atvaizdu. Ant šito kapo š. m. vasario 19 d. buvo padėtas laurų vainikas 500 metų menininko mirties sukaktiui paminėti.

Ta proga Italijoje buvo surošyti gausūs Beato Angelico minėjimai. Vasario 18 d., Sv. Morkaus vienuolyno Florenčioje, buvo atlaikytos iškilmingos Mišios, o po pietų, Palazzo Vecchio salėje suorganizuota akademija. Tą patį dieną įvyko pamėjinimai ir kituose Italijos miestuose, kuriuose šis dominikonas darbo-vosi. Romos kapitoliujame kalbėjo kardinolas Constantini, nušvieddamas Beato Angelico gyvenimą ir darbą. Jo tapyti angelai, žydrų spalvų juopomis, ramiai plazda auksiniame amžinybės peizaže. Šventieji, tokie artimi mums, tačiau nepaprastai

Dievo regėjimo pakeisti, mums pasakoja savo istorijas. Mergelė Marija stebinančių nuolankumu klausio angelo žodžių: "Sveika, malonės pilnoji..." O perveriančiame vniuoslyno sienų baltume Nukryžiuotasis, dar kančios surakintu kūnu, bet jau, vos pastebimai besisypsas Prisiškėlimu, lenkia galvą švento Dominiko maldavimams...

Maldoje gimė šie Beato Angelico paveikslai. Jie ir po penktų šimtų metų yra nenutrūkstama malda.

Kun. Stasys Žilys.

Redakcijai prisiųsta

Aloyzas Baronas, Sodas už horizonto, romanas, 254 psl., išleido Liet. Knygos klubas, Chicago.

Teisininkų žinios, 1955 m. balandžio mėn., Nr. 11.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ!"

TAUPLYK

savo kredito kooperatyvą "PARA-MA". Indėliai apdėrusti. Augtos palėkanos. Darbo valandos: etidienomis ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v. Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Aidų premija už mokslinį veikalą šiemet paskirta prof. dr. Z. Ivinskui už dar nespausdintą veikalą "Merkelis Giedraitis ir jo laikų Lietuva". Spausdinto veikalas bus apie 800 psl. Jis paremtas nauja medžiaga iš Romos archyvų ir pateikia daug naujų žinių iš to amžiaus kultūrinio Lietuvos gyvenimo.

Vertinimo komisiją sudarė dr. A. Kučas, pirm., Tėvas L. Andriekas, A. Bendorius, V. Čižiūnas ir A. Vaičiulaitis. Apie premijos paskyrimą buvo paskelbta spaudos koncerte Bostone gegužės 1 d.

L. Stud. Sąj. nanjosios valdybos rinkimuose iš 619 turinčių teisę balsuoti studentų balsavo 456, t.y. 72%. Tinkamai pripažinta 389 balsai. Į valdybą išrinkti: Ant. Sužiedėlis (200 balsų), Arv. Barzdukas (187), Pr. Joga (178), Dailė Valanciūtė (170), R. Mieželis (160), Br. Juodelis (124) ir A. Dundzila (111).

Į rev. kom. išrinkti R. Kontrimas, A. Vedeckas, J. Banaitytė. Į garbės teismą — Pr. Zaranka, K. Kebliškis ir Ed. Vitkus.

Egzilų studentų sambūrių Vokietijoje darbo bendruomenės vadovybė (AdE, Bonn, Germanenstrasse 39) išsintinėjo spaudai pranešimą, kad Vak. Vokietijos fed. vidaus reikalų ministerio patvarkymu (Erlas AZ 3163 - 624 IX 54 I) dabar jau ir egzilai studentai, lygiai kaip vokiečiai studentai pabėgėliai iš sovietinės zonos, pirmą kartą Vak. Vokietijos teritorijoje įsistatituliuduoti, gali gauti kas mėnuo po 150 DM per du semestrus. Čia visai nesvarbu, ar jie studijas pradės iš viso tik pirmą kartą, ar jas norės tęsti augštesniajame semestru. Svarbu, kad jiems būtų suteikta kaip pabėgėliams politinės prieglaudos teisė federalinėje Vak. Vokietijoje ir jie tai galėtų įrodyti dokumentais. Toji parama teikiama be tautybės, lyties, religinių įsitikinimų skirtumų. Egzilų studentų Vokietijoje vadovybė rūpinasi išgauti tokiems studentams ir toliau reikalingą pašalpą.

Australų dailininkų parodoj David Jones meno galerijoj savo darbus išstatė ir liuoslaiki dailininkai: Šimkūnas, Šalkauskas ir Mikševičius.

N. Savickaitės — Mockienės kūrinii paroda Kolumbijos sostinėj sukėlė gyvą susidomėjimą Parodą globojo šviet. ministeris ir kultūros reikalų direktorius. Buvo išstatyta apie 40 kūrinių kurių daugumą išpiko vietos liuoslaiki.

G. Orento ir K. Lepšio foto paroda, kurioj buvo išstatytos 226 didžiulės nuotraukos, praėjo su pasisekimu. G. Orento nuotraukų galima rasti ir didžiuliuose venezualiečių leidiniuose bei albuomuose — ir visur pažymėta, kad tai liuoslaiki darbas.

"Tėvų kelias" literatūros konkurse jaunimui paskyrė 3 premijas pr. mokyklos mokiniams ir kitas 3 augštesniųjų mokyklų auklėtinėms.

Šiemet sueina 75 metai, kai Amerikoj pasirodė pirmosios liuoslaikiškos knygos. 1879 m. rugpjūčio 16 d. Niujorke išėjo pirmasis liuoslaiki laikraštis "Lietuviška gazietė". Pirmuosius liuoslaiki išsivijos JAV-se manoma atsiradus apie 1618 metus.

Sv. Kazimiro Kolegijos globėju Popiežius paskyrė kardinolą Pizzaro, Universitetų ir Seminarijų Kongregacijos prefektą. Iškilminga Kolegijos kardinolo globai perdavimo ceremonija įvyko balandžio 16 d. Atvykus kardinolui, puikiai išpuoštoje salėje prel. Tulaba perskaitė šv. Tėvo skiriamąjį raštą, o visa Kolegijos vadovybė ir auklėtiniai pareiškė kardinolui klusnumą ir ištikimybę. Vysk. Padolskis savo kalboje pareiškė nuosirdžią padėką Popiežiui už paskyrimą globėjo, padėjojo kardinolui, kad teikiesi prisiminti šią pareigą oficialiai, nors jau nuo pat kolegijos įsikūrimo pirmosios dienos ją globoja ir ja atsidedęs rūpinasi. Toliau vysk. Padolskis apžvelgė kolegijos įsikūrimo istoriją ir nueitą kelią. Kolegija per pirmąjį dešimtmetį yra turėjusi 77 auklėtinius, kurių 38 buvo kunigai ir 39 klierikai. Buvo išvėntinti 27 kunigai; 25 auklėtiniai gavo daktaro laipsnį ir 12 teologijos ar filosofijos licenciją; 49 kunigai išvyko į įvairias valstybes pastoracinio darbo dirbti. Šiandien Kolegija turi 21 studentą, iš kurių 16 kunigai ir 5 klierikai. Negalint atvykti naujienas auklėtinėms iš paverptos Lietuvos, daroma visa, kas galima, kad būtų paruošta naujų kunigų iš liuoslaiki emigrantų tarpo.

Vokiečių spaudoje minimi šie leidiniai, kuriuose vienu ar kitu klausimu taip pat paličiami liuoslaiki ar jų kaimynai pabaltiečiai: Stockholm M. Goppers leidyklos išleistas anglų kalba J. Andrupis ir V. Kalve leidinys "Latvian Literature", Francio Ludwig Carsten Oxforde išleistas veikalas "The origins of Prussia", Herderio instituto Marbuge išleistas Juergeno von Hehn "Die Baltische Frage zur Zeit Alexanders des III in Ausserungen der deutschen Öffentlichkeit", Walterio Hubatscho Goettingene išleistas "Die Memel Konvention und ihre Auswirkungen", Walterio Kirchenerio Newarko University of the Delaware Press "The Rise of the Baltic Question" ir kt.

VISUS mielai kviečiame

atvykti ir susipažinti su naujomis

FORD ir MONARCH

1955 metų modelio automašinomis.

Visas informacijas suteiks ir miefai patarnaus

V. PESECKAS

Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.

CHURCH MOTORS

1638 BLOOR ST. W., TORONTO

GEGUŽĖS MĖNESIUI KNYGA J. KUZMICKIO

Marija mums kalba

Kaina \$2.00 Platintojams 25% nuolaidos

"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" knygynas,

941 Dundas Str. W., Toronto, Ontario.

PELNINGA DRAUGYSTĖ

VISIEMS....

Visuose jūsų biznio reikaluose The Bank of Nova Scotia yra jūsų partneris, padėdas augti Kanadai — kartu ir jums. Jūs laimėsite veikdami artimajame bendrystėje su jūsų kaimynystėje esančiu The Bank of Nova Scotia skyriumi, tai daro daugybę kanadiečių.

Ar tai būtų biznio operacijos, asmeninė taupomoji sąskaita ar naujas verslas — jūs įsitikinsite, kad jūsų BNS skyrius yra gera vieta, kurioje teikiama sveiki patarimai ir tikslus patarnavimas.

Susipažinkite su savo BNS skyriaus vėdeju — jo patyrimas biznyje gali reikšti dolerius ir centus jūsų kišeneje.

THE BANK OF NOVA SCOTIA

JŪSŲ PARTNERIS, PADEDAŠ AUGTI KANADAI.

LIETUVISKA RADIO PROGRAMA "Tėvynės Prisiminimai"

kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš

iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.

Programos vėdejas

J. R. SIMANAVIČIUS

77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1974.

PILNI VYRŲ IR MOTERŲ IŠEIGNIAI RŪBAI VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS IŠNUOMOJAMI PAS

Freemans Vestuvinii rūbų nuomavimas 256 COLLEGE at Spadina 556 YONGE at Wellesley

Ottawa — Johnston's Men's Wear, 8 Simcoe St. N.
Hamilton — Mel Allan Limited, 127 King St. E.
Kitchener — Sauder's Men's Wear, 38 King St. W.
Guelph — Lord's Men's Wear, 160 Wyndham St.
Niagara Falls — Gold's Men's Wear, 334 Queen St.
St. Catharines — Jack Nash, 298 St. Paul St.
London — Jack E. Thomson, 421 Richmond St.
Windsor — Richman Clothes, 1235 Ottawa St.
Welland — Jack Rogers, 133 East Main St.
Chatham — Gord Wright, 105 King St. W.

NORĖDAMI PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ KREIPKITES Į
DIDŽIAUSIĄ LIETUVIŠKĄ FIRMĄ

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W., TEL. OL. 6381 arba 1609 DUNDAS ST. W., TEL. OL. 7996, OL. 7997.

kamb. namas, vandens, alyvos šildymas, 4 garažai, labai patogus išnuomavimui, prie gero susisiekimo, pilna kaina \$21.000. Skambinti: R. Zylus, OL. 6381.

\$13.500, Bloor - Rusholme; 8 k., mūrinis namas, didelis kiemas, vieta garažui, dvi modernios virtuvės, vienas atviras mūrinis balkonai. Skambinti: B. Sergautis, OL. 6381.

\$14.900, High Park; 8 kamb., ant dviejų aukštų, vandeniui alyva šildomas, garažas. Skambinti: Paleckis, OL. 6381.

\$5.000 įmokėti, netoli statomas bažnyčios, 8 kamb., gerų plytų namas, vieta garažui. Skambinti: B. Marjoseus, OL. 6381.

100 akrų ūkis su trobesiais, gyvūnais, vištų ūkis, 20 akrų apseita kvėčiai, 40 akrų įvairių grūdų - linų, 40 akrų miško, ūkio gale upė ir geležinkelio stotis, geras išsimokėjimo sąlygos, 41 mylia nuo Toronto, 6 mylios nuo Simcoe ežero, kaina \$7.300, įmokėti apie \$3.000. Skambinti: J. Kaškelis, OL. 6381, namų KE. 7536.

Rusholme - College, 8 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, garažai vieta, pilna kaina \$15.000. Skambinti: Jucevičius, OL. 6381.

College - Concord, \$7.000 įmokėti, labai gero mūro, 11 kamb. ir 2 sunnūmiai, atskiras namas, vandeniui alyva šildomas, 2 garažai, \$325 nuomos įmėnės. Labai geras pinigų investavimas. Tinka doktorui, įstajoms ir bižnui. Skambinti: V. Plioplys, OL. 7996.

Dundas - Dupont, 10 kamb., atskiras mūrinis duplexas, per du aukštus, garažas, pilna kaina tik \$15.000. Skambinti: Budreika, OL. 7997.

Parkdale, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, garažui vieta, vandens alyva šildomas, pilna kaina \$15.000. Skambinti: Rimkevičius, OL. 6996.

Roncesvalles - Howard Park Rd., 8 kamb., geras mūrinis namas, fikrai geras parkimas, tik už \$16.500. Skambinti: Barcevičius, OL. 6977.

Glenlake - Keele, 11 kamb., atskiras, mūrinis namas, garažas, geras namas ir pajamos už \$20.000. Skambinti: V. Lunys, OL. 6996.

Dundas - Queen, 10 kamb., mūrinis, garažui vieta, 3 virtuvės, tikras pajamų namas už \$15.500. Skambinti: Pošius, OL. 6997.

High Parke, 6 kamb., atskiras, mūrinis, geras stovy namas, pilna kaina \$17.500. Skambinti: J. Baltakys, OL. 7996.

High Parke, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, alyvos šildymas, pilna kaina \$17.900. Skambinti: Maciunskas, tel. OL. 7997.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, trys virtuvės, geras stovy, pilna kaina \$18.000. Skambinti: Krioučeliūnas, OL. 7996.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis duplexas, tuojau galima užimti, patogus nuomavimui ir počiūm gyvenimui, tik už \$20.000. Skambinti: Beržanskis, OL. 7996.

\$35.000, biznio namas; Dundas - Dufferin rajone; "Snack-Bar" ir visi įrenginiai, mašinos ledams - Ice Cream gaminti. Nuomos \$400 per mėnesį; sukanat bižnui počiūm savininkui pajamos būtų dar didesnės; įmokėti apie \$10.000; vienas mūrinis balkonai 10-ties metų. Skambinti: Senkus, tel. OL. 7996.

KASDIEN NAUJŲ NAMŲ, PASKAMBINKITE IR PASITIKRINKITE, NES NEVISADA GERUS NAMUS SPĖJAME PASKELBTI.

Joint Realty Limited

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; velti suteiktai informacijai apie parduodamus namus, paskolas, bižnius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

DEMESIO!

Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikių, moterių ir vyrų batus - normalaus ir plataus EE-EEE dydžio.

1414 Dundas St. West, Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENŲS POPIERIS!

Vaškas, šepetėliai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviškos gerai žinomą firmą. Sukeliami morgiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turimo didelių pasirinkimų namų, bižnių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

SHAW ST.
\$3.000 įmokėti, 11 kambarių, mūrinis namas, kietmedžio grindys, koridorinė sistema, dvigubas garažas, 3 virtuvės, viena skola balansui 10-čiai metų.

PACIFIC AVE. - HIGH PARK.
\$4.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, kietmedžio grindys, koridorinė sistema, alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, gražus kiemas.

WESTMINSTER - RONCESVALLES.
\$4.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras mūrinis namas, koridorinė sistema, alyva šildomas, kietmedžio grindys, garažas, didelis kiemas.

SUNNYSIDE AVE.
\$4.500 įmokėti, 13 kambarių, puikus atskiras mūrinis namas, kietmedžio grindys, kvadratinis planas, karštu vandeniui šildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, labai geras parkimas, skubus pardavimas.

CRAWFORD - BLOOR.
\$5.000 įmokėti, 9 kambarių puikus atskiras mūrinis namas, vandeniui alyva šildomas, kvadratinis planas, kietmedžio grindys, dvigubas garažas. Savininkas išvyksta.

DURIE - HIGH PARK.
\$7.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, šiuurkčių plytų namas, kvadratinis planas. Vandeniui ir alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola 10-čiai metų.

CHRISTIE - BLOOR.
\$1.500 įmokėti, atskiras 6 k. namas, moderni virtuvė, nauja

PARKDALE.
\$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 k. namas, koridorinė sistema, 2 modernios virtuvės plus 3 simk kambariukai. Visi baldai įeina į pirkimo kainą, namas pritaikytas išnuomavimui, dabartinės pajamos apie \$3.000 į met.

OSSINGTON - BLOOR.
\$3.500 įmokėti, pusiau atskiras 7 kamb. per 2 aukštus namas, koridorinė sistema, 2 gražios virtuvės, kietmedžio grindys, galimybė garažui.

CHRISTIE - BLOOR.
\$4.000 įmokėti, atskiras šiuurkčių plytų, 6 kambarių namas, kvadratinis planas, vandeniui alyva šildomas, moderni virtuvė, didelis kiemas, dvigubas garažas.

OAKMOUNT - BLOOR.
\$4.000 įmokėti, atskiras, gero mūro, 6 kambarių ir saulės kambario namas, koridorinė sistema, vandeniui alyva šildomas, moderni virtuvė, didelis kiemas.

GARDEN - SUNNYSIDE.
\$8.000 įmokėti, atskiras, gero mūro, 9 kambarių namas, kvadratinio plano, vandeniui šildomas, 2 virtuvės, garažas, viena skola atviro likučiu.

P. KERBERIS

Bus. ME. 2471 - Res. LL. 1584

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas -
Advokatas - Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

DEMESIO!

Lietuvius Elektros - Radio
Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar
perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, telefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ir tiesiosios srovės motorus.

Be to, opimu namus/pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GYNNYNE AVE., TORONTO

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

\$2.000 įmokėti, Bloor - Brock, 8 didelių kambarių, mūrinis namas arti susisiekimo, vieta garažui, geri morgiai. Skambinti: J. Tamulionis.

\$4.000 įmokėti, Bloor - Montrose, 7 nepereinamų kamb., 2 aukštų, atskiras, mūrinis namas, 2 modernios virtuvės ir 2 vonios, dideli kambariai, kietos grindys, šoninis įvažiavimas, namas bei skola. Skambinti: J. Tamulionis.

\$4.900 įmokėti, Roncesvalles - Marion, 8 kamb., mūrinis duplexas, 2 virtuvės ir 2 vonios, puikiai atrodęs vidus, šoninis įvažiavimas ir garažas. Skambinti: J. Tamulionis.

\$12.500 pilna kaina. Bloor - Runnymede, 6 nepereinamų kambarių, labai gero mūro, puikiai atrodęs vidus, šoninis įvažiavimas ir garažas. Skambinti: J. Tamulionis.

\$2.500 įmokėti, 11 kambarių namas. Randasi geras nuomavimo rajonas - Parkdale. Tikrai geras pirkimys. Skambinti: A. Mičiūnas.

\$14.500 pilna kaina, 9 kambarių atskiras, plytų namas. 3 virtuvės, alyva šildomas, įvažiavimas iš linijos.

DEMESIO NAMŲ SAVININKAMS!

Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6-8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su aukštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUT!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengę padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė - auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561-567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUNCTION 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama

atsiimant. Garantuojama.

Pasimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudenių apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. - TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 - OL. 8444

579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, - OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

\$3.000 įmokėti, 7 k. mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai, namas visai gerame stovyje. Prašoma kaina \$15.500. Crawford - College.

\$4.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, turi privačiavimą. Pilna kaina \$15.500. St. Clair - Bathurst.

\$4.000 įmokėti, 8 nepereinamų k. gerų plytų namas; 2 virtuvės, alyvos šildymas, privačiavimas. Prašoma kaina \$15.500, Havelock - Bloor.

\$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, alyva šildomas, 3 virtuvės, 2 garažai. Prašoma kaina \$16.000, Concord - Bloor.

\$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, vandeniui alyva šildomas namas, dvi virtuvės. Prašoma kaina \$16.500. Glenlake - Indian Rd.

\$2.500 įmokėti, 8 k. dviejose aukštuose, 2 virtuvės, vandeniui šildomas, garažas. Pilna kaina \$12.500, Bathurst - College.

\$6.000 įmokėti, 8 k. atskiras, mūrinis namas, alyva - oru šildomas, pilnas, geras rūšys, privačiavimas Oakwood - St. Clair rajonas.

\$2.000 įmokėti, 8 k. dviejose aukštuose, dvi virtuvės, labai erdvūs kambariai, naujai dekoruoti, baldai, vienai atvirai skola, 10-čiai metų. Pilna kaina \$11.700.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS

OL. 2324

V. PALIULIS

OL. 2325

R. Kuprevičienė

OL. 2325

VI. Ivanauskas

OL. 8443

D. KAROSAS

OL. 8444

J. BUCANTAS

OL. 8443

SPEKULIACIJA IDEALIAIS

Jau ir taip žmonija būtų dešimtmečius, o gal ir šimtmečius prisiminusi žmoniškųjų idealų išpardavimo rinką Jaltoje, tačiau tai prisiminimą dar daugiau sutvirtino JAV, paskelbdamos dalį Jaltos konferencijos dokumentų.

Jaltoje įvykusio turkaus spekuliacinis objektas, kaip matome, buvo gana didelis. Tai buvo žemės plotai, kuriuose gyvena apie 800 000 000 žmonių. Tie žmonės, kaip juodosios rinkos prekės, "dviejų didžiųjų" klastingai buvo atiduotos trečio "didžiojo" vergijai ir visiškai jo sauvalei...

Ir taip - vos tik per penkis dienas - "trys didieji" pertvarkymo pasekmė Europos kontinente krito ir vergų pirklio - Stalino sterblė Lenkija, Cekoslovakija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija, ketvirtadalis Vokietijos, ketvirtadalis Suomijos, Albanija; tuo pačiu metu, nors nebuvo nieko tartasi, tik prabėgomis užsiminta, tačiau Jaltoje buvo nuleista mirtina tyla bei nesidomėjimo skraistė ir ant Pabaltijo valstybių. Azijos raudonųjų global pateko milžiniškas kolosas - su apie 600 000 000 gyventojų - Kinija, pusė Indokinijos ir t.t.

Kas dabar vyksta Formozos erdvė? Ligi šiol toje srityje JAV-bių laikytasi ryžtingai. Deja, paskutiniuoju laiku - pradėta svyruoti. Jeigu pirmiau buvo žadėta Kinijos žemyno pakrančių salos - Quemoy ir Matsu - ginti, kad jos nebūtų tramplynas raudoniejiems Formozai bei Pescadorų salynui puliti, tai šiandien reikalai jau atrodo kitokioji plotmė. JAV-bėms jau prisireikė siųsti į Formozą specialius pasiuntinius, kad pastarieji iš Čiangkaišeko išsiderėtų pakraščiu salas, kaip britai rekomenduoja atiduoti "kaip dovana" Čiuenlajui... Gal gi pastarasis tuomet būtų kiek sukalbamesnis ir nebeplūptų Formozos?...

Taigi, tos ypatingai svarbios strateginės srities gynybos reikaluose pradėjo virti demoralizacinė koše - įvairūs svyravimai, neryžtingumas... Jeigu raudonieji apsitvarkys su svarbiausią Vakarų galybę - JAV-bėmis Formozos srityje, tuomet jau bus jiems atviras kelias viso-Vietnamo sukomunizimui, taip lygiai vartai atsidarys į Laos su Kambodija, o dar

kiek vėliau - kliūtys bus pašalintos raudonųjų žygiui į Tailandą, Malajus, Indoneziją, Burmą ir t.t. Gi pietų Azija - yra raktas raudonųjų veržimuisi netgi į pačią Japoniją. Tos srities likimas vėliau labai kritiškai atsilieptų ir Vid. Rytų, taipogi Afrikos ir net Europos likimą. Taigi, raudonųjų planai gana ryškūs netgi kiekvienam iš "mirtinųjų", deja, jų niekaip dar vis negali suprasti didieji Vakarų pasaulio politikai...

"Taikos" deryboms besirušiant

Be anksčiau paminėtųjų keistų reiškinį JAV santykiuose su raud. Kinija Formozos srityje, šiuo metu vyksta ypatingai didelių pasipuošimų "keturių didžiųjų" konferencijai ir pasaulinėms taikos deryboms.

Duok Dieve, kad taip nebūtų, tačiau norisi prisibijoti, kad tie "didieji" vėl nesuruošytų naujos "Jaltos", kur galėtų raudoniejiems viską išparduoti, kas anoj Jaltos liko dar neišparduota: ir žemės plotus, ir pačius žmones, ir brangiuosius žmonijos idealus...

Šiuo metu tokios "taikos" ypač reikšmingai siekia raudonieji: Maskva, o paskutiniuoju metu ir Čuenlajus Bandunge prabilo norįs taikos su Amerika. Deja, ne vien tik raudonieji šitokios - spekuliacija paremtos - taikos siekia. Jos siekia ir Vakarai. Edenas net savo priešrinkimę platformą remia pažadu "derėtis taikos reikalu" su Maskva, o JAV-bėse - taipogi pradėdama susigvynti su "derybų" mintimi. O laikraščiai jau paskelbė, kad ir prez. Eisenhoweris susirašinėjęs su Zukovu "taikos reikalu"...

Ir ką būtų į tai galima pasakyti? Juk tai nei daugiau, nei mažiau, kaip vakariečių jėga veržimasis pro atvirus duris ir teigimas, jog tos durys užrakintos. Kokiame gi reikalui iškoti su raudonaisiais taikos, kuomet raudonieji ir patys jokio karo nenori? Juk be karo, tik sukto politikos dėka, jie gavo milžiniškus žemių plotus su šimtais tūkstančių milijonų žmonių, o jeigu Vakarai ir toliau jiems darys tokias nuolaidas bei įteisins padėtį jų pavergtose kraštuose - raudonieji niekad karo nenorės. Ju ir tikslas - pavergti visą pasaulį, kurti ir pačius derybininkus - "didžiuosius" be jokio šūvio... Pranas Alšėnas

WINDSOR, Ont.

Antikomunistiniai - religiniai paradi Jau septinti metai gegužės pirmą dieną, dalyvausiant didesniai daliai Londono dieceizijos parapijų, katalikų mokykloms, tautinėms grupėms, Detroito katalikų organizacijoms ir kariniams Kanados bei JAV daliniams, iškilmingai švenčiamą Marijos dieną. Šis paradas šiemet pažymėtinai triumfališkai praėjo. Gražus pavasario oras ir išpuolęs sekmadienis leido skaitlingom katalikų miniom dalyvauti parade ir sutraukti tūkstančius žiūrovų. Eisenoje šiemet dalyvavo apie trisdešimt tūkstančių katalikų ir kita tiek sekė iš šalies. Eisenoje visų bendrai kalbėta rožančius, giedota giesmės ir vėliau po Londono vysk. Cody pamokslu ir palaiminimo Jackson parke išsiskirstyta. Nėtenka abejoti, šios rūšies parada, Windsor tapy tradiciniai, reik tai geru rengiami, o jei kur ir yra, neprilygsta šiam. Paradas buvo priimtas iš specialiai tam padarytos tribūnos aukštų katalikų dignitorių ir Kanados valdžios žmonių. Iš lietuvių pusės gražus mostas, kad eitynėse dalyvauta, reprezentuota lietuvių tauta, ir prisijungta prie įvairių rasių ir tautybių bendroje katalikų demonstracijoje, kurios svarbiausias tikslas išreikšti pagarbą Marijai, už Rusijos atsiavimą ir taiką. Nors mūsų grupė neskaitlinga, bet, nesigiriant, buvo viena iš gražiausių ir savo tvarkingu išsidėstymu darė gerą įspūdį žiūrovams, dėl to kels kartus Eisenoje buvo filmuota. Lietuviai dalyvavo su Kanados, tautine ir Detroito ateitininkų vėliavomis. Visos moterys pasiūpę tautiniais drabužiais. Tokį gražų lietuvių pasirodymą

igalino, beabejo, Detroito ir Windsoru at-ku dalyvavimas.

Motinos dienos minėjimas pradedoj pamaldomis, kun. Rudzinskui atlaikant šv. Mišias už motinas, ir pritaikintu pamokslu. Vakare 6 val. ukrainiečių salėje motinų garbei paskaita ir meninė programa. Labai gražiai parinkta paskaita skaitė svetys, Detroito Lietuvių Fronto pirm dr. Majauskas. Meninėje dalyje mūsų šeštadienės mokyklos mokiniai ir Detroito jaunesnieji skautai parodė motinoms savo sugebėjimus.

Steigiamoj Seimo minėjimas buvo sujungtas su motinos minėjimu. Vaizdžiai apie Steigiamoj Seimo darbus savo paskaitoje papasakojo p. Misiulis iš Detroito. Paskaitininkas objektyviai apžvelgė Steigiamoj Seimo darbus.

Ta pačia proga negalima prabėgti nepastebėjus, kad mūsų darbdarčiai apylinkės valdyba tuojau įdėti daug trūsio suorganizuojant dalyvavimą parade, minėjimuose, taip pat ir tautybių pasirodyme, kur dėka Detroito tautinių šokių grupės ir jaunos solistės Jina Varis - Variakojytės, apie lietuvių vietinį spaudą dažnai ir gražiai atsiliepia. Iš kitos pusės būtų gražu, kad visi svarbiausias tikslas išreikšti pagarbą Marijai, už Rusijos atsiavimą ir taiką. Nors mūsų grupė neskaitlinga, bet, nesigiriant, buvo viena iš gražiausių ir savo tvarkingu išsidėstymu darė gerą įspūdį žiūrovams, dėl to kels kartus Eisenoje buvo filmuota. Lietuviai dalyvavo su Kanados, tautine ir Detroito ateitininkų vėliavomis. Visos moterys pasiūpę tautiniais drabužiais. Tokį gražų lietuvių pasirodymą

igalino, beabejo, Detroito ir Windsoru at-ku dalyvavimas.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) Telef. ME. 4605 - 4606

PARDUODAMA:

1. Bloor - Christie, \$1,500 įmokei, 6 gražių kambarių atskiros, didelis kiemas, garažui vieta.
2. Garnett-Bloor, \$3,500 įmokei, 7 did. kamb., visai atsk., gero mūro namas, alyvos šild., did. kiemas, dvig. garaž., labai geras parkinys. High Park, atskiros, mūrinis, 10.
3. Bloor - Ossington Ave., \$2,500 įmokei, 6 labai dideli kambariai, atskiros, alyva šildomas, didelis kiemas, garažas.
4. Rusholme Rd. - Dewson, 15 didelių kambarių — 3 jų atskirų butų — 3 vonios, 3 modernios virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiros, gero mūro, privatus įvažiavimas ir 2 garažai, geras parkinys.
5. Roncesvalles - Wright, \$3,500 įmokei, 6 didelių kambarių moderni virtuvė, alyva šildomas, labai gero mūro, didelis kiemas.
6. High Park - Roncesvalles, \$4,000 įmokei, 6 dideli kambariai ir 2 apšildomos verandos, 2-ju augstu, atskiros apyaujinis namas, vandeniu alyva šildomas, 4-rių gabalų vonia, didelis kiemas ir 2 garažai.
7. Geoffrey - Indian Rd., 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiros, 4 modernios virtuvės, dvi vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio parkinys.
8. High Park - Bloor, \$4,900 įmokei, 9 dideli kambariai, 2-ju augstu, atskiros, mūrinis, did. virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas.
9. Bloor prie Dovercourt Rd., krautuvas ir 7 kambariai, atskiros, gero mūro, vandeniu alyva šildomas, didelis kiemas ir 2 garažai, dabar tuščias, geras parkinys, gero biznio vieta.
10. Bloor - Palmerstone Blvd., 9 atskirų butų, 9 vonios, 9 virtuvės, atskiros gero mūro, vandeniu šildomas, apie \$8,000 pajamų į metus, \$7,000 įmokei.
11. College - Gladstone, 9-nių butų po 5 kambarius. Viso 45 kambariai. Gero mūro, atskiros pastatas, vandeniu alyva šildomas, augstos metinės pajamos, įmokei \$10,000.
12. Bloor - Crawford, 20 kambarių — 4-rių atskirų butų, labai gero mūro apyaujinis, modernios virtuvės ir po 4 gabalus vonios, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos \$8,000 įmokei.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, biurių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

P. MALIŠAUSKAS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandens žukauskies
MOTERŲ KIRPYKLĖ

**Pusmetiniai
garantuojami**

Sukiosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.

219 Roncesvalles Ave., Toronto

LIETUVIŠKA moterų kirpykla

JANETS
BEAUTY SALON

407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.

Tel. OL. 6415.

Sav. I. VILČIONIENĖ

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ Siuvėjas

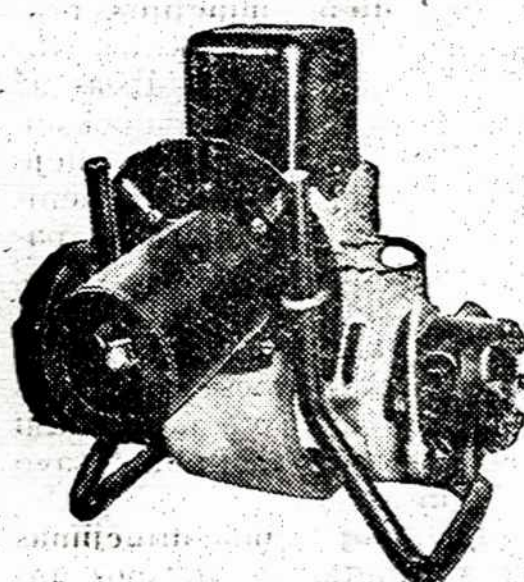
A. BERESNEVICIUS

Didelis pasirinkimas importuotų me-
džiųjų moterų ir vyrų kostiumais ir
paltais. Užsakymus atlieku žemiau-
siomis kainomis.

1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APSILDYMO KROSNIS:

- * Vandens ir oru apšildymo.
- * Paprastas ar "Air Conditioning".
- * Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
- * Taip pat atlieka įvairiausių elektros instaliacijos darbus.

Pigiausias kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniškai patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

SAVI PAS SAVUS !

Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.

BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE

(WHITE ROSE GAS STATION)

35 SCARLETT RD. TELEFONAS RO. 2-6591

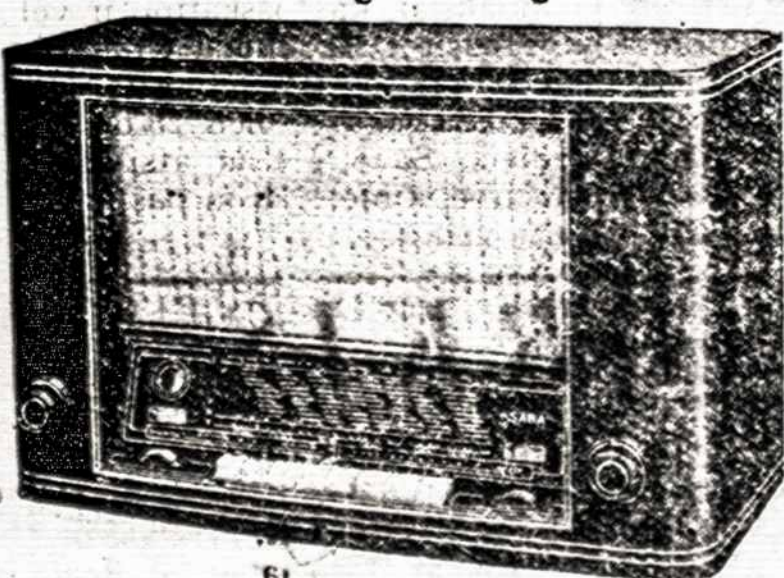
(Dundas St. W. - St. Clair Ave. W. susikirtime)

REMONTU DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.

Išitikinkite — neapsivilsite.

JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai

SABA, KOERTING, BLAUPUNKT, GRUNDIG.

Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas.

Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami specialistų radijo mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.

926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633

(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

.. JYDSENOS ..

Jis jau buvo

Mazajam Petriukui kartą užėjo į galvą didelė mįslė: iš kur jis čia atsirado. Jis ėmė klausinėti mamą. Ta pagaliau trumpai atsakė:

— Iš dangaus...

Kitą dieną mokykloje mokytojas aiškino, kad reikia būti geriems ir kad gerieji mirę nueis į dangų.

— O, aš jau ten buvau — pastebėjo Petriukas.

Greit paveikė

Priešpriešai sėdi du vyrai. Vienas iš jų atsidaręs sardinių dėžutę ir gražiai nupiauna jų galvas. Antrasis klausia, kodėl jis jas numesia.

— Zmogau, nenumesi, bet parduosiu — sako anas. Ar tamsa nežina, kad sardinių galvos yra geriausias smegenų maistas?

— O po kiek parduoti? — paklausė susidomėjęs anas.

— Šitas šešias galėtų nupirkti po 6 centus kiekvieną.

Tas užmoko 36 centus. Tik po kokios minutės jis susigriebė — Betgi aš galu gauti visą sardinių dėžutę už 20 centų.

— Matai, kaip greit paveikė! — pastebėjo nusijuokdamas anas.

Paslaugumas ne laiku

Praveis mato, kad mažas berniukas nori paspausti durų skambutį, bet negali pasiekti. Jis ir pasiskėlęs nepasiekia. Praveis prieina ir paspaudęs skambutį sako:

— Na, o dabar ką, vyruti?

— Dabar tai bėkim abu — atsakė vaikas ir nubėgė už kampo.

Geras biznis

I kambarį įbėga susijaudinęs berniukas ir sako:

— Tėveli, mamytė, aš pardaviau savo šuni už \$10,000.

— Už \$10,000? — atsiliepė nustebęs tėvas. — O kur pinigai?

— O! Pinigų aš neėmiau. Aš paėmiau \$5,000 vertės katę ir 5 kačiukus po \$1000.

Dievas nesnaudžia

Vieną kunigą paklausė, kodėl jis bažnyčioje poterių kalba taip tyliai, o pamokslą sako net šaukdamas.

— Matai, mano parapijiečių tarpe yra neįprigirdinčių, o kiti pradeda ir snausti, o Dievas gerai girdi ir nesnaudžia. — atsakė kunigas.

Diplomuotas teisininkas

V. SLEZEVIČIUS

VERTIMAI IR TARPININKAVIMAS: SUTARTYS, NUOSAVYBĖS DOKUMENTAI, MORGICIAI, PASKOLOS, EMIGRACIJA IR KT.

Kreiptis šeštadieniais iki 1 val. p.p.: 414 Bay St., Toronto, kamb. 107

tel. EM. 4-0425 arba vakarais: tel. KE. 4938.

James B. Trotter, B.A.

Teisininkas, advokatas, notaras.

Istaiga: 220 Roncesvalles Ave. Tel. LA. 0846.

Buto tel. RO. 6-2944

Toronto.

Priimama susitarus iš anksto.

GERB. PONIOS IR

PANELĖS!

Befkuroje grožio šakoje esu pasirodusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;

pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.

IRENA NACEVIČIENĖ

17 Carling Ave., Toronto

Telefonas LO. 7155

(Bloor ir Ossington rajone).

— Halifaksas. — Čia miesto burmistras išrinktas žydas L. Kitz.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu dujų linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokių panašius darbus.

Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Irengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatizkas. Irengiami alyvos apšildymai (Oil Burner) ir senos krosnys ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kodangi prekės gaminamos tiesiog iš urmo sandėlyje, be jokių tarpininkų, todėl įrengimui daromi žymiai pigesniais kainomis ir išsimokėjimui dviem mėnesiais.

Visi patarnavimai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

Nebe paskutiniam suole

— Tėveli, aš jau nesėdžiu paskutiniam suole!...

— Tai puiku, sūnau. Už tai štai tau kvoteris. Bet sakyk, kaip gi taip tau pasisekė?

— Paskutinį suolą vakar nuėmė...

Kitos aplinkybės

— Mes su vyru susibaramė reguliariai kartą per mėnesį. Ar jūs taip pat?

— Ne. Mano vyras gauna savaitinį atlyginimą.

Irgi nauda

— Kokią naudą turime iš kiaušėlių?

— Pirmiausia tai mėsa.

— O kas dar?

— Gi kartais galima tuo vardu pavadinti kiaukuriuos žmones.

Aiški išieitis

Vienas gydytojas visada su pacientais kalbėdamas taip bičiuliškai, lyg su saviškiais. Kartą apžiūrėdamas ligonį jis kalba:

— Hm, gerklė paraudus... kai ryjam skauda... Beto, turime temperatūros ir negalime miegoti. Negerai... Na, tai ką darysim?

— Turbūt eisim pas kitą gydytoją, — atsakė pacientas.

Suprato kodėl

— Vaikų auklėjimui ypatingai svarbu, kad tėvai prie vaikų niekada nesibartų. Dėl to kaip tik mes su vyru pradėdame bartis, aš tuojau išsiunčiu vaikus laukan pažaisti.

— Ach, tai dėl to jūsų vaikai dienu dienas slankioja gatvėje.

A. STANČIKAS

Baiges National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.

TAISAU

RADIO APARATUS

Aparatų taisymai ir gražinimai į namus veltui.

Darbas garantuotas.

Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

INTER - CITY

Heating

Installation

Atlieka namų apšildymo, garo, vandentiekio, drenazų įrengimus bei potvynius, pavasario sezonui išvalo krosnis su vacuum cleaner.

JONAS PUTERIS,

67 ESSEX ST. TEL. OL. 8010.

VICTOR ELECTRIC CO.

LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir priemonėmis kainomis.

SKAMBINTI telefonu LL. 7714

V. JUŠKEVIČIUS

251 LAUDER AVE., TORONTO.

OKULISTE

B. BEJNAR - BUKOWSKA

dirba nuo 1944 metų.

94 LAWS ST., TORONTO

(prieš 3146 Dundas St. W.)

Telefonas RO. 7-0052

Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmod. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

JEFFERY, JEFFERY & FROST

Advokatai, Notarai

91 Yonge St., Toronto

Telef. EM. 6-5255

Prašoma kreiptis į

N. ČEPULKAUSKIENĖ

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef. EM. 4-9912

arba EM. 4-8532.

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef. EM. 4-9912

arba EM. 4-8532.

GEORGE BEN, B.A.

teisininkas — advokatas ir notaras.

Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto

Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

DR. W. K. WLODKOWSKI

buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių

ordinatorių ir Vienos bei Paryžiaus

universitetų klinikų asistentu.

DARBO VALANDOS:

10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.

223 SHAW ST., TORONTO

(tarp Queen ir Dundas)

Telefonas KE. 5885.

Bendra praktika, genetikologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

Pritaiko akinius

167 College (kampus McCaul)

Kabineto Nr. 9

Toronto

Priima iš anksto susitarus

Telef.: ofiso WA. 1-3584

namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

(prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves

nuo 2-4 ir nuo 6-30-8 val. vak.

Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.

Rentgenas pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

NAUJAS KABINETAS

280 Roncesvalles Ave.

Telefonas OL. 4778.

Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parap. žinios

Lietuvos Steigiamojo Seimo 35 metų sukakties prisiminimai ir pagerbimai, už mirusius jo narius šį sekmadienį 11 val. parapijos bažnyčioje laikomos iškilmingos pamaldos, kurios baigiamos Tautos Himnu.

Parapijos vaikų parengimas pirmajai išpažinčiai ir komuniškai pradedamas gegužės 15 d. Maloniai yra prašomi tėvai užrašyti vaikus šios savaitės bažnyje arba ateinančių sekmadienį parapijos klebonijoje asmeniškai arba telefonu EM. 4-7646.

Gegužinės pamaldos Dievo Motinos garbei vyksla kiekvieną dieną 7.30 val. vakare.

Per balandžio mėnesį buvo sukurta \$2 410 bažnyčios remonto skoloms išmokėti.

Wasažoje pradedama stovyklos įrengimo paruošiamieji darbai: nuo medžių valoma vieta ir organizuojama medžiaga užprojektuotiems pastatams. Sto vyklai projektą ir darbų priežiūrą atlieka inž. dr. A. Kulpačius.

Iš vietovės savivaldybės gautas leidimas prie pat sklypo esamą 5 akierių kurorto parką parduoti įvairioms jaunimo aikštelėms (lauko tenisui, krepšiniui, orasviedžiui ir kroleiui).

Parko išplanavimui projektą paruošia tas pats inžinierius. Visi darbai yra vykdomi ūkiniu būdu, ypatingai įjungiant lietuvišką jaunimo organizacijas, kurios jau yra sutikusios uoliai talkinti kurti visuose darbuose.

Prisikėlimo parapijos žinios
Šį sekmadienį po 11 val. šv. mišių įvyks parapijos Nekalčiausios Marijos Sirdžiai pasiaukojimo atnaujinimas. Tą dieną Lietuvos vyskupai skelbia maldos ir atgailos dieną už Lietuvos laisvę. Dėl to parapijiečiai raginami eiti šv. komunijos. Po pamaldų bus daroma rinkliava sekdieninėi Mairėnų vardo mokyklai išlaikyti.

Gegužės 15 d. 3 val. pp., klebonijos patalpose įvyks berniukų ir mergaičių nuo 6 iki 14 metų susirinkimas. Vaikučiai bus filmuojami ir tarp kitų programos įvairumų bus rodomas filmas.

Gegužės mėnesį pamokos pirmajai komunijai parengti bus pirmadieniais ir trečiadieniais 6.30 val. vak.

Uždaros rekolokacijos moterims ir mergaitėms įvyks birželio 17, 18 ir 19 dienomis, Cenacle Retreat house. Užsiregistruoti galima klebonijoje.

Parapijos bazaras naujose patalpose praejo su dideliu pasisekimu. Padėką reiškia tiems, kurie su didžiu pasiaukojimu rinko fantus, darė gražius rankdarbius ir platino bilietus. Padėką tenka Būrelui, kurio narės pravedė bazarą ir parapijos komitetui, globojusiam patį bazarą. Bazaro ir loterijos pelnas bus paskelbtas vėliau.

Didžiosios loterijos traukime pirmoji premija teko P. Sieravičiui iš Hamiltono, Nr. 2466; antroji — A. Kasarsky iš Toronto, Nr. 70588; trečioji — Bertha Simahy, Diverson, Ill., JAV, Nr. 75588; ketvirtoji — Kairiui iš Toronto, Nr. 16095 ir penktoji — S. Juozapavičiui iš Toronto, Nr. 35151.

Ta pačia proga dėkojame visiems Kanados lietuviams, kurie platino loterijos bilietus ir parėmė bažnyčios statybą. Ypatinga padėką tenka hamiltoniečiams ir jų klebonui kun. dr. J. Tadaraukui, kurie nežiūrint savų sunkumų, taip nuoširdžiai rūpinasi Prisikėlimo bažnyčios statyba.

Parapijos parengimas įvyks šį sekdienį, gegužės 14 d., UNF auditorijoje. Parengime gros TL Ork. Trimitas. Visas pelnas skiriamas parapijos statybai. Rengia parapijos komitetas ir PBR Mot. Būrelis, tarpininkaujant LASui gauta salė.

Toronto lankėsi T. Jurgis Gaillius, pranciškonu provincijos ir turėjo eilę pasitarimų cinaisiais parapijos reikalais.

Futbolo žinios. Gegužės 12 d., 6.30 val. vak., Withrow Parke įvyks futbolo rungtynės Danforth — Vytis.

Steigiamojo Seimo minėjimas

Lietuvos valstybės Steigiamojo Seimo 35 metų sukakties minėjimas įvyks gegužės 15 d., sekmadienį, 4 val. pp. College - Dovercourt gatvių sankryžoje, kino teatro patalpose.

Minėjime paskaita skaitys advokatas R. Skipitis iš Čikagos. Kalbės ir Steigiamojo Seimo buvusieji atstovai. Po oficialiosios dalies trumpa meninė programa.

7 val. vak. Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., arbatėlė. Kviečiami lietuvių organizacijų atstovai, kultūriniai ir meniniai sambūrių vadovaujantys asmenys.

Pagerbdami netolimos praefies mūsų valstybės didesnius įvykius, o ypatingai Steigiamojo Seimo, kuo skaitlingiausiai atsilankykime minėjime.

St. Seimui minėti komitetas.

Augštesnieji Lituanistinai kursai šį sekdienį, gegužės 14 d., baigia savo mokslo metus.

10 val. ryto pamaldos šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje. Po pamaldų ten pat parapijos salėje trumpas mokslo metų baigimo aktas. Kursantus ir lektorius prasme pamaldose ir mokslo metų baigimo akte dalyvauti.

Kursų vadovybė

Skaudams remti draugija šį penktadienį, gegužės 13 d., 7.30 val. v. kviečia savo narių susirinkimui - pasitarimą Lietuvių Namuose (ėjimas iš Dundas g.). Kviečiami taip pat dalyvauti visi skaudams prijauciantieji ir ypač tėvai, kurių vaikai yra skautai-ės.

Tarp kitų klausimų bus kalbama ir skautų šių metų vasaros stovyklos reikalais. Tėvams bus prašoma pareikšti savo pageidavimus tuo reikalu.

Skaudams remti d-jos v-ba.

Vilniečių susirinkimas VKL S-ges Toronto Skyrus oraneša, kad gegužės 22 d., 3 val. pp. Lietuvių Namuose, priesta- to viršutinėje salėje, suaukiamas vilniečių visuotinis susirinkimas. Dienotvarkėje: valdybos rinkimai ir kiti svarbūs einamieji reikalai.

Vilniečius, narius ir prijauciančius prašome skaitlingai dalyvauti. **Skyriaus valdyba.**

Kredito kooperatyvas duoda paskolas (morgičius) laiduotais įkaitais nekilnojamojo turto

Paskutiniam "Paramos" narių visuotiniame susirinkime buvo priimtas nutarimas, kad jau laikas pradėti duoti paskolas ir ilgesniam laikui ir be žirantų. Leidimas toks jau gautas. Ir paskolas ligi \$3,000 užstatant turtą jau galima gauti. Duodama neilgiau kaip 5 metams, po to galima ir prailginti.

Norintieji gauti tokią paskolą paduoda pareiškimus, o "Paramos" speciali komisija namą ar kitą kurį nekilnojamojį turtą apžiūres ir įkainuos.

"Parama" vasaros laikui pakeičia darbo valandas ir dienas: nuo gegužės mėn. 17 d. atidaro ma kasa ir antradieniais nuo 7 v. vak. ligi 9 v. vak. Kaip ligi šiol bus dirbama ir penktadieniais tomis pat valandomis. Sektdieniais operacijų nebus.

Lankėsi LE leidėjas ir redaktorai

Pereitą savaitę Toronto lankėsi Liet. Enciklopedijos leidėjas p. Kapočius ir du redaktoriai — dr. J. Girmius ir dr. J. Puzinas. Šeštadienį jie padarė platesnį pranešimą apie enciklopedijos reikalus Lietuvių Namuose, kur susirinkti besidomį enciklopedijos reikalais buvo iš anksto pakviesti viešais pranešimais. Sekmdienį tuojau po Prisikėlimo parapijos pamaldų vėl visi trys tar trumpą žodį į pamaldų dalyvius toje pačioje pamaldų salėje.

Būdami Toronto leidėjas ir redaktoriai aplankė daugelį savo bičiulių ir sutvarkė eilę enciklopediją liečiančių reikalų.

Mūsų bendradarbis Almus balandžio 25 d., pirmadienį, sulaukė antrojo sūnelio Andriaus. Laimingas tėvelius sveikiname ir džiaugiamės.

KELETAS GERŲ PASIŪLYMŲ:

\$3,500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, vieta pražiavimui, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, Ossington - Davenport.

\$2,500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta garažui, Bloor - Dufferin.

\$1,700 įmokėti, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, arti susisiekimo, lengvas išsi-mokėjimas.

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Cia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamojo turto nuosavybės didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)
I. BRKOVICH REALTOR

Prisikėlimo Parapijos Parengimas

IVYKSTA SEŠTADIENI,
GEGUŽĖS 14 DIENĄ,
UNF AUDITORIJOJE,
297 College St.

Parengime gros
TLO "TRIMITAS"

Veiks turtingas bufetas ir
kitos įvairios staigmenos.

Visas pelnas skiriamas
Prisikėlimo parapijos
statybai.

Ižanga \$1.

Visus maloniai kviečia
Parapijos Komitetas
ir PBR Moterų Būrelis.

GEGUŽĖS 15 DIENĄ, 8 VAL. VAK.,

SV. JONO KRIKŠTYTOJO PARAPIJOS SALĖJE ĮVYKS

IDOMUS ŠOKIŲ VAKARAS

Vakaro metu gros graži muzika, veiks bufetas su šaltu alumi ir kitais gėrimais bei užkandžiais.

Pelnas skiriamas futbolo aprangos įsigijimui.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Iėjimas tik 75c

Sporto klubo Vytis parengimų komisija.

GEGUŽINIŲ SEZONO ATIDARYMAS!

Pirmoji gegužinė

IVYKS S. M. GEGUŽĖS MEN. 22 D. VYT. NARUSIO ŪKYJE PRIE EZERO MEDAD, JAU GERAI PAŽISTAMOJE VIETOJE. GROS PUIKUS ORKESTRAS. PUIKI ŠOKIŲ PLAT-FORMA, VISKAS ATNAUJINTA.

Blogam orui esant gegužinė nukeliamą ir sekantį sekdienį — gegužės 29 d. PRADŽIA 2 VAL. POPIET.

Rengėjai.

Sv. Andriejaus liut. bažnyčioje,

Carlton ir Jarvis k. kampe, gegužės 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Pamokslas tema "Mūsų laisvės krikščioniškojo požiūrio" skiriamas gegužės 15 d. lietuvių tautos šventei.

Kun. dr. M. Kavolis.

Lietuviams evangelikams Maloniai pranešama, kad gegužės 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. 235 Ossington Ave., Lietuvių Namų didžiojoje salėje suaukiamas Lietuvių Evangelikų Susivienijimo visuotinis susirinkimas šia darbotvarkė:

Susirinkimo atidarymas, prezidento rinkimai, valdybos ir rev. kom. pranešimai, svarsty-mas telesnės LES veiklos, valdybos rinkimai, revizijos kom. rinkimai, jaunimo veiklos pranešimas, sumanymai ir kit., susirinkimo uždarymas.

Nuoširdžiai kviečiami visi lietuvių evangelikai atsilankyti.

Adomas Kybraucas LES valdybos visep. Rev. kom. narys K. Kregždė.

Jonas Maurukas šį penktadienį per uždary durų Toronto universiteto patalpose žodžiu gina chemijos daktarato tezę. Visi baigiamieji egzaminai raštu sėkmingai jau yra baigti. Naujam chemijos daktarui viena Clevelando ligoninė yra pasiūliusi gerą vietą, kurią, atrodo, jis ir paims.

Tautininkų Saj. pirm. Rastenio pranešimas TLN pereitą sekdienį, kaip ir iš anksto buvo numanu, buvo užsimojimas sunie-kinti VLIKą, išskirti savo vadovaujamus koordinatarius ir partijos fondą, pavadintą Nepriklausomybės fondu, kuriam pasikau buvo renkamos ir aukos. Kiek teko pastebėti, koks 10 žmonių aukojų, kai kurie net po dešimę. Reikia manyti, p. Rastenio kelionei beveik užteks. Jis savo pranešimą skaitė iš rašto.

Keista tik, kad po tokio agitacinio pranešimo klausytojams tebuvo leista vien kalbėti ir tik raštu. O klausimų pasirodė gana karčių.

Orkestras "Trimitas" atžymėjo savo dviejų metų darbą balandžio 30 d. Masaryk Memorial Hall koncertu, kuris pavyko gana sėkmingai. Programoje, be "Trimito" pilnates, kėlėta dalykų išpardė ir paskyrė "Trimito" kolektyvo nariai - instrumentalistai. Klarinetistas A. Dudonis išpildė Paganini Capriccio Nr. 24 ir S. Rombeg Serenadą iš "Studentų princas". Trampetistas J. Ramoška išpildė Ler-roy Anderson Lopsinę. Sol. Br. Marijošius padainavo St. Šimkaus Vair kur nūžgiuos. Daina apie Putstą ir Bizet Tereodoro ariją iš Carmen.

Koncertui pranešinėjo J. R. Simanavičius. Po meninės dalies sekė nuotaikingi šokiai grojant pačiam "Trimitui".

—dalyvavę.

Sv. Mykolo ligoninės piniginius vėjus pasibaigė net su pertekliumi. Buvo užsibrėžta surinkti 5 mil., o surinkta 0.5 mil. daugiau.

Skautų vadovybė Toronto

Naujosios skautų vadovybės rinkimai, vykę korespondenciniu būdu, baigti. Rezultatai rodo, kad vadovybė vėl lieka Toronto.

Vyr. Skautininku vėl išrinktas v.s. Stp. Kairys, pavaduotoju taip pat torontietis sktn. Pr. Ceponis, garbės gynyje trečias torontietis v.s. Kestutis Grigaitis.

Brolijos Tarybos nariais išrinkti Faustas Kirša iš Bostono, Br. Klorė iš Cicero, V. Senbergas iš Clevelando ir evangelikų kun. Ansas Trakis iš Čikagos.

Pastebėtina, kad vyr. skautininko pavaduotoju išrinktas Pr. Ceponis neseniai buvo pakeltas skautininku.

Torontiečiams, beabejo, malonu, kad čia bus narys vien kanadiški, bet ir tarptautiški lietuvių centrai.

Evangelikų Jaunimo Katelis rengia arbatėlę paminėti motinos dieną šio mėnesio 15 d., sekdienį, 7.30 val. v. Liet. Namų viršutinėje salėje. Prašome visus atsilankyti į šią arbatėlę, kurią pajavins trumpa programėlė išpildoma jaunimo ratelio.

"Čiurlionio" ansambliai pagerbti 15 m. sukakties proga specialus komitetas kviečia aukoti jų namų statybai, monografijai ir naujoms plokštelėms. Aukų lapai Toronto liet. namų raštinėje.

SLA 236 kuopos susirinkime praeitą sekdienį A. Frenzelis padarė pranešimą apie šios sąjaušlos organizacijos atsiradimo istoriją. Organizatorius J. Yokubynas pristatė naujai apsidariusius — F. ir M. Norciaus ir A. Pulki.

Serga narė Dranseikienė. Nurtarė vasarą liepos ir rugpičio mėnesinių susirinkimų nešauti, paliekant per tą laiką pačiai valdybai spresti reikalus.

Solidarumo mokesčiai už 1955 m. sumokėjo: L. Tamosauskas, J. Yokubynas, K. Liubartas, A. Motulskis, K. Arduvičius, St. Daugėla, Pr. Kudreikis, J. Dūdėla, S. Čapas, Pr. Suklevičius, V. Motulevičius, P. Stupis, A. Lukša, St. Bonelis, A. Bonelis, V. Vaidauskas, Br. Mikšys, B. Jonytas, V. Virgavicius, V. Krikščiūnas, J. Kozirius, B. Astrauskas, P. Jurenas, Pr. Ramonas, Vl. Rozėvičius, J. Baltakis, E. Abramaitis, M. Endzinas, J. Purtilis, J. Kaknevičius, A. Basalykas, A. Liudžius.

Viso 32 asmenys — \$64. Iš viso nuo pradžios 1955 m. — 154 asmenys \$308.

Solidarumo mokesčiai prima apyl. valdybos nariai, seniūnai ir kiti įgalioti asmenys. Tas mokeskis yra pagrindinis bendruomenės pajamų šaltinis. B-nės lėšos naudojamos pagal samatą. Šiuo metu apylinkės kasoje yra \$1209.59.

inž. P. Lelis, Apylinkės išdėminkas.

Lengvatikių pavyzdžių gali būti torontietis M. Cramer, kuris nepažįstamiems asmenims paskolino \$9,500 gavęs užstato 105 "auksinius pinigėlius", kurie pasirodė paprastais vario gabaličiais. Policijai pradėjus ieškoti apgavikų, paaiškėjo, kad St. Clara Clarens gatvėje krautuvininkas Bordiukas taip už vario gabaliukų \$3 m. sauso mėn. "paskolino" \$1,500.

Romano premijos komisija Toronto

Šių metų "Draugo" romano premijai skirti komisija sudaroma Toronto. Į ją jau sutiko įeiti Vyt. Tamulaitis, Pranas Kozulis, kun. dr. J. Gutauskas ir Iz. Matulevičius. Pėnkas narys netrukus busias paskelbtas.

Shell Oil Co. pasiūlė Toronto parodos aikštėje už \$125,000 pastatyti 120 pėdų augščio geležies ir stiklo konstrukcijos bokštą. 90 pėdų augštyje būtų aikštė, iš kurios būtų galima stebėti miesto vaizdą ir ežerą. Virš tos platformos būtų 30 pėdų laikrodžio skritulys, kuris naktį būtų apšviestas. Shell Oil Co. siūlosi 10 metų tą bokštą ir prižiūrėti, o po to jis pereitų parodos — CNE co-nuosavybėn.

Išnuomojami kambariai 1 asmeniui III augšte, galima virti. 339 Ossington Ave. Telef. LO. 4566.

Išnuomojami 2 kambariai su baldais, 115 Sheridan, telef. LA. 0650.

Išnuomojamas butas iš 3 kambarių ir virtuvės. Yra garažas. 419 Brock Ave. Tel. LL. 1597. Taip pat 1 kambarys 1-me augšte viengungiai.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte ir frontinis kambarys II-me augšte viengungiai. 106 Beatrice St. Tel. ME. 0779.

Išnuomojami 2 arba 3 kambariai su virtuve II-me augšte. Ossington Ave. rajone. OL. 2636.

Išnuomojami 4 kambariai ir 2 virtuvės, galima seimoms ar pavieniams asmenims. 190 Cottingham St., WA. 1-2279.

OAKVILLE, Ont. perduodamas 1 sklypas, patogu įsikūrimui. Kreiptis telef. RO. 7391.

WASAGA BEACH — Springhurst vasarvietis lietuviškame rajone išnuomojamam ant ežero kranto. Du ar trys miegamieji, virtuvė ir valgomasis. Su baldais ir kitais įrengimais. Skambinti vakarois LL. 9397.

PARKDALE VAIRAVIMO MOKYKLA 419 RONCESVALLES AVE. Ekspertai teikia instrukcijas įvairiomis kalbomis. Dvigubą kontrolę. Daug lietuvių per mus įsigijo šoferio leidimą. Tel. išjungs KE. 8573, namų RO. Telefonas įrašytas KE. 8573, namų RO. 7-5663.

HENRY URBANSKI.

Radio-Televizijos Technikas J. STANIONIS Taiso radio, televizijos aparatus, telefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarois po 6 val. ME. 5142.

115 Montrose Ave., Toronto.

BALTIC MOVERS & CARTAGE Baldų pervežimas Toronto ir tolimomis distancijomis. SALDYTUŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turas apdraustas. Vežiojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

MONTREAL, Que.

Montrealio seimelio prezidentas

mas praneša, kad šį sekdienį, gegužės 15 d., 1 val. pp. AV parapijos salėje, 1465 de Seve St., suaukiamas 111 Lietuvių Dienai Kanadoje paruošti komisijų posėdis, kuriame kviečiami dalyvauti komisijų pirmininkai, seimelio prezidentas ir visų Montr. esančių organizacijų atstovai. Lietuvių Dienai paruošti komisijų pirmininkai yra prašomi parengti pranešimą apie nuveiktus darbus bei numatytą tolimesnę veiklą.

St. Naginionis, Seimelio prezidento pirm.

Moksleivių ateitininkų iškilmingas pasidėjimas bus atein. sekdienį 10.45 val. (15 min. prieš sumą). Po sumos — agapė salėje su programėle ir kurią svečiai visi parapijiečiai.

Pasidėjimą duodantieji susirenka 10.30 val. parapijos salėje.

Vyr. ateitininkų metinis susirinkimas įvyks ateinantį sekdienį 10 val. (punktuali) AV salėje. Dienotvarkėje: naujos valdybos ir rev. k-jos rinkimai ir atskaitomybė.

Po susirinkimo 10.45 val. visi dalyvauja moksleivių at-kų iškilmingame pasidėjime, bendrojo šv. Komunijai ir agapėje po pamaldų.

Motinos dieną Montrealio lietuvių minėjo praeitą sekdienį drauge su visa Kanada. Iškilmingos pamaldos parapijų bažnyčiose 11 val., o iškilmingas aktas 3.30 val. Darcy McGee salėje. Paskaitą skaitė dr. A. Sidlauskaitė, po to pasirodė liet. sekdieninės mokyklos.

Liet. Akademijos Sambūris praneša, kad dr. J. Mališka balandžio 23 d. gražino paskutinį \$100 stipendijos ir kad šiomis dienomis gavo KLB Kultūros Fondo simbolinę \$50 auką Vinco Krėvės vardo literatūrinei pemijai.

Tiek dr. J. Mališka, tiek KLB Kultūros Fondui Sambūris nuoširdžiai dėkoja.

Taip pat primena lietuviškai visuomenei, kad prieš keletą dienų "Naujiene" laisvam reportaže iš Montrealio minima dr. Tumasonio \$100 auka literatūrinei premijai neatitinka tikrenybės.

L. Akad. Sambūrio šokių vakaro apyskaita: pajamos už įėjimo bil. — \$188.75, loterija — \$203.25, bufetas — \$211.31, aukos vakaro metu — \$18, aukos SLA vakarienėje — \$23.50, viso pajamų — \$649.81. Išlaidos: \$343.84, pelnas — \$305.97. Pelnas paskirtas Vinco Krėvės vardo literatūrinei premijai.

L. Akad. Sambūris dėkoja: a) Kanados liet. dailininkams: A. Tamošaitienei, J. Akstinui, A. Tamošaičiui, T. Valiui praturtinusiems mūsų loteriją savo kūriniiais; P. Paškevičiui padariusiam paveikslams rūmus;

b) Loteriją parėmusiems savo fantais: pp. Čipkams, Kęsgailams, Juodviršiams, Povilaiciams, O. Stankūnaitėi, A. Puzaraukskai, Lukošienei, Gedvilenei, Jurenui, P. Jurkui, J. Lukoševičiui ir kitiems;

c) Loteriją parėmusiems pinigais: \$5 dr. J. Mališka, \$3 K. Toliusis, \$2: T. J. Kubilius SJ, T. Raibužis SJ, J. Adomaitis, L. Balzaras, \$1.25 J. Kardelis, \$1: A. Lapinas, P. Rudinskis, J. Lukoševičius, Bagdžiūnas, Kudžma.

Pr. Simelaitis.

d) Aukojusiems vakaro metu:

\$3 dr. J. Mališka, \$2: V. Jūrienei, S. Pasarauskienėi, P. Paškevičiui, J. Simanavičiui, \$1: B. Mozūriui, A. Ratavičiui;

e) SLA vakarienes dalyviams, atsiuntusiems per J. Kardelį \$28.50: \$6.50 pp. Balzarai, \$5 Jonas Lukoševičius, \$2: J. Kardelis, J. Lukošūnas, J. Seikys, J. Parojus, P. Kvietkauskas, B. Abramonis, \$1: V. Erzlovas, M. Juodviršis, J. Gražys, P. Kalpokas ir K. Leknickas;